Milliyet

ÇOCUK

24 Aralık 1979 ● Sayı: 52 ● 10 Lira

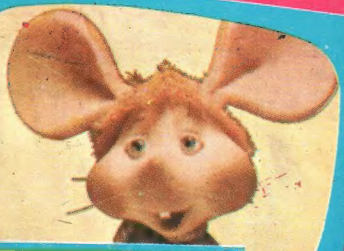

Her hafta ANSİKLOPEDİ eki armağan ediyoruz

Çizgi Diyarından Tarantula Sunar

Bir çizgi romanın tamamı DEHŞET GEMİSİ

TEMEL REİS

HARÇLIK!

BU HAFTA SANA HARÇLIK VERMİŞTİM. NE ÇABUK BİTİRDİN?
SENİN VERDİĞİN PARA ANCAK HAFTANIN ÜÇ GÜNÜNE YETİYOR.

ELMAŞEKERİ İSTİYORUM.
HIMM! DUR BAKALIM... AKLIMA BİR ŞEY GELDİ.

TEMEL REİS ESKİ DENİZCİDİR. MUHAKKAK KORSAN KANI TAŞIYORDUR DAMARLARINDA... SAKIN BURALARA BİR ŞEY GÖMMÜŞ OLMASIN?
ÖRNEĞİN BİR HAZİNE???
TAK!
© King Features Syndicate, Inc., 1978. World rights reserved.

O DA NE? BÜCÜR ÖN BAHÇEYİ KAZIYOR.
TAK! TUK!
TAK! TUK!

AKLINI MI KAÇIRDIN SEN?
NE YAPIYORSUN?
ŞEYY!

BAHÇEYE BİRAZ ISPANAK EKSEM HİÇ FENA OLMAZ DEĞİL Mİ?

ŞU BÜCÜR'E DE BAK... ISPANAĞIN SÜREKLİ PAHALANDIĞINI DÜŞÜNÜNCE BAHÇEYE ISPANAK EKMEYE KARAR VERMİŞ...
?
BUD VALLENDORF
7-30

OKURUN SESİ

● Milliyet Çocuk Dergisinin tüm sayılarını alıp cilt yaptırıyorum. Böyle yararlı bir dergi yayımladığınız için teşekkür ederim.
SERHAT TAŞBAŞI
(Ankara)

● Derginizi çok beğeniyorum. "Pıtırcık'ın Serüvenleri" ve "Kirpi Çocuk" dizilerini ilgiyle izliyorum. "Pembe Panter"in serüvenlerini yeniden yayımlarsanız çok sevinirim.
GÜNAY ULUÇ
(İstanbul)

● Dergimizi çok seviyorum. "İnce Memed"in ikinci bölümünü yayımlarsanız çok sevinirim.
TUNCAY UZUNKALE
(İstanbul)

"İnce Memed"in ikinci bölümünü gelecek cildimizde yayımlayacağız sevgili okurumuz.

● Dergimizi her hafta okuyorum. " Bilmece Bulmaca " , "Eğlence Sayfası", "Tarihte Bu Hafta", "Red Kit", "Totoş" ve "Uzay Çocukları"nı çok beğeniyorum. Televizyonla ilgili bir sayfa da hazırlarsanız sevinirim.
ALİ ŞİRAZ
(Gaziantep)

● Milliyet Çocuk Dergisi'ni ilgiyle izliyorum. Armağanlı Test Soruları hazırlarsanız sevinirim.
MUHARREM ÖZBEK
(İnebolu)

Armağanlı Test Soruları'nı çok kısa bir süre sonra dergimizde göreceksiniz sevgili kardeşimiz..

● Yayımladığınız öyküleri çok beğeniyorum. Acaba yerli klâsikleri de yayımlar mısınız?
ÖZLEM TOPAL
(İstanbul)

bizden size

SEVGİLİ çocuklar yeni bir yıla girmemize bir hafta kaldı. Gelecek sayımızda size yeni başlayacak olan ciltte ne gibi konulara yer vereceğimizi anlatacağız. Bu arada yeni yılda "Milliyet Çocuk Klübü"yle ilgili tasarılarımızı da duyuracağız. Tabii her yıl olduğu gibi bir çok yabancı dergiyle birlikte, biz de yeni yıla birinci sayımızla gireceğiz.

SİZLERDEN bir çok mektup alıyoruz, gelip görüşenleriniz de var bizimle.. Yazılar, şiirler, öyküler getiriyorsunuz. Yazılarınız yayımlanmıyor diye yakınanlarınız da oluyor. Sevgili çocuklar, şunu belirtmekte yarar var: yazınızın çok başarılı olduğuna inandığınız halde gene yayınlanmıyorsa hemen umutsuzluğa kapılmayınız. Daha çok yazınız. Önce kendiniz beğenmelisiniz yazdıklarınızı... Ama gerçekten beğenin. Sizin yazdıklarınıza benzer şeyleri daha önce kimler yazmış, neler yazmış, onları iyice okuyup tanıyın. Daha çok okuyun ve daha çok yazın.

BİZE şiirlerini, öykülerini gönderen yardım ve öğüt isteyen edebiyatsever kardeşlerimizin umutlarını kırmak için değil, önce kendilerine güven duymalarını sağlamak için yazdık tüm bunları.. Öğütle, dersle, arka çıkmakla "yazar" olunamayacağını bir kez daha belirtmek için...

Hepinize mutlu ve esenlik dolu günler dileriz.

İÇ SAYFALARDA

Uzay Çocukları / 4
Vahit Amca / 8
Halit Kıvanç Sizlerle / 9
Edebiyat Sevgisi / 10
Totoş / 12
Pıtırcık'ın Serüvenleri / 16
Kirpi Çocuk / 17
Mehmet'in Çevre Dos.. / 18
Tarihte Bu Hafta / 51
Test / 52
Bizim Ali / 54
Taşkın Amca / 55
Her Telden / 57
Larry Yuma / 58
Matematik Oyunları / 61
Bilmece — Bulmaca / 62
Polis Dosyası / 63
Her Hafta Bir Konu / 64
Mektup Arkadaşı / 64
Yanıtlar / 64
Okurdan Okura / 65
Eğlence Sayfası / 66

Milliyet ÇOCUK DERGİSİ

Sahibi: Milliyet Gazetecilik A.Ş. adına ERCÜMENT KARACAN

Genel Yayın Müdürü: ÜLKÜ TAMER

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: GÜL ÖNET

Teknik Yönetmen: MEHMET İLKORUR

Pazartesi günleri yayımlanır ● 24 Aralık 1979 ● 1979 / Sayı 52 ● Sıra No: 343

Milliyet Yayın A.Ş. tarafından hazırlanmış, Milliyet Ofset Tesisleri'nde basılmıştır ● *Adres:* Milliyet Çocuk Dergisi, Milliyet Yayınları, Basın Sarayı, Cağaloğlu İstanbul ● *Abone koşulları:* 1 yıl, 455 TL / 6 ay: 227.50 TL ● Uçakla: 1 yıl: 553 TL / 6 ay: 266.50 TL ● Yabancı ülkeler için ayrıca posta ücreti eklenir ● Türkiye'de satış fiyatı: 10 TL ● Kıbrıs için satış fiyatı: 12.50 TL

UZAY ÇOCUKLARI
KİRLİ GEZEGEN

MIS T.K

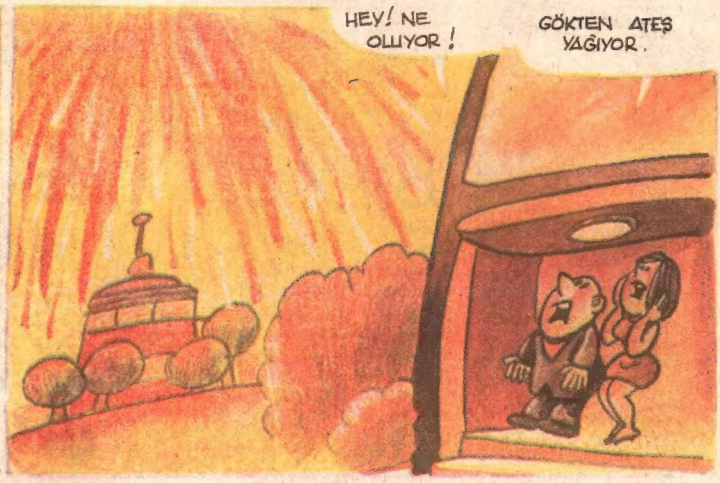

DOĞA, BULUTLAR, HER ŞEY KAYBOLDU.

HER ŞEY BİR ANDA DEĞİŞTİ. BU NE BİÇİM İŞ?

BİR BOZUKLUK OLDU EFENDİM. MAKİNELER ÇALIŞMIYOR!

YÜZYILLARDIR HİÇ BİR BOZUKLUK OLMAMIŞTI.

AMCA NE OLDU?

KORKARIM DEDİĞİN ÇIKTI, GÜN. TAVAN PARÇALANDI SANIYORUM...

IŞIKLAR YANMIYOR! ADAMIZIN, MUTLULUĞUMUZUN SONU BU...

İŞTE KAPIDAN IŞIK GELİYOR - DIŞARI ÇIKALIM AMCA.

OH.. DOĞA KAYBOLMUŞ NE BULUT VAR. NE DE YAĞMUR...
KORUYUCU PARÇALANMIŞ. GEZEGENİN TÜM PİSLİĞİ ADAYA BULAŞACAK.
KORUYUCU NEDEN PARÇALANMIŞ EFENDİM?
BÜYÜK BİR GÖKTAŞI ÇARPMIŞ. MİLYARDA BİR BİLE OLMAYACAK ŞEY OLDU İŞTE.
ÇOK YAZIK. GEZEGENDEKİ SON İNSANLAR BİZLERDİK... PİSLİK BİZLERİ DE YOK EDECEK!
SONUNA DEK DİRENMELİYİZ EFENDİM.
EVET. HALKI UYARALIM. YALNIZ DİKKAT EDELİM KİMSE KORKUYA KAPILMASIN...
HAKLISINIZ EFENDİM. KORKU İŞİ ZORLAŞTIRIR.
ŞURAYA BAKIN, DOĞA YOK OLDU. BULUTLAR YOK ARTIK..
NE İŞTİR BAŞIMIZA GELEN ANLAMADIM.
YAĞMUR KESİLİVERDİ BİRDEN. SONRA GÖKTEN GARİP MADEN PARÇALARI DÜŞTÜ...
YA DENİZE DÜŞEN ATEŞLER...

OH ÇOK KORKTUM. İYİ Kİ DENİZE DÜŞTÜ. O ATEŞ PARÇALARI.

YAĞMUR NEDENİYLE HERKES BİR YERE SIĞINMIŞTI. KÜÇÜK MADEN PARÇALARI KİMSEYİ YARALAMADI.

BU BAKIMDAN ŞANSLIYMIŞIZ. AMA NE OLACAK BUNDAN SONRA?.

BULUTLAR BİR DAHA NE ZAMAN GÖRÜNECEK? YAĞMUR NE ZAMAN YAĞACAK?

BABA ÇOK İLGİNÇ. GÖK TAŞININ DÜŞTÜĞÜ YER GARİP BİR NESNEYLE ÇEVRİLİ. ORTASINDA DA BİR ARA VAR. SANIRIM ADANIN ÜSTÜ VE ÇEVRESİ BU ŞEYLE ÖRTÜLÜYDÜ. TAŞ VURUP PARÇALADI ONU...

ADAYA YAKLAŞ MANTAR! BELKİ DE GEZEGENİN KOŞULLARINDA SOLUYAMAYAN CANLILAR YAŞIYORDUR ORADA. ONLARA YARARLI OLABİLİRİZ.

ADADA İNSANLAR VAR BABA...

DEMEK İNSANLAR YAŞIYOR. KONUŞALIM ONLARLA...

ADANIN BİRAZ AÇIĞINDA BİR ADACIK DAHA VAR. ORADAKİ YAPI ÇOK GÖRKEMLİ
ORAYA İN MANTAR. ARA YÖNETİCİLERİ O YAPIDA OLMALI.
AMCA BAK. GARİP BİR UÇAK GELİYOR!
İNANILIR GİBİ DEĞİL. BİZDEN BAŞKALARI DA VARMIŞ DEMEK GEZEGENİMİZDE.
YÜZYILLARDAN BERİ KAPANIP KALMIŞIZ BURAYA. ÇOK ÖNCEDEN ARAŞTIRMAMIZ GEREKİRDİ.
SELÂM DOSTLAR!
SELÂM. BİZİ ÇOK ŞAŞIRTTINIZ. NEREDEN GELİYORSUNUZ? NASIL CANLI KALABİLDİNİZ BU PİS GEZEGENDE?
BİZ UZAYDAN GELİYORUZ. GEZEGENİNİZ ÇOK GÜZEL BİR YER.
AMAN CANIM. KOCAMAN BİR ÇÖPLÜKTÜR BİZİM GEZEGENİMİZ.
MANTARIN SAVI DOĞRU ÇIKTI. DEMEK, PİSLİĞE, ÇEVRE KİRLENMESİNE BOĞULMUŞSUNUZ BİR ZAMANLAR.
EVET. ÖYLE OLMUŞ. YAŞAMAK OLANAKSIZMIŞ...
48
DEVAM EDECEK

ÖYKÜ

VAHİT AMCA

ŞEVKET YÜCEL

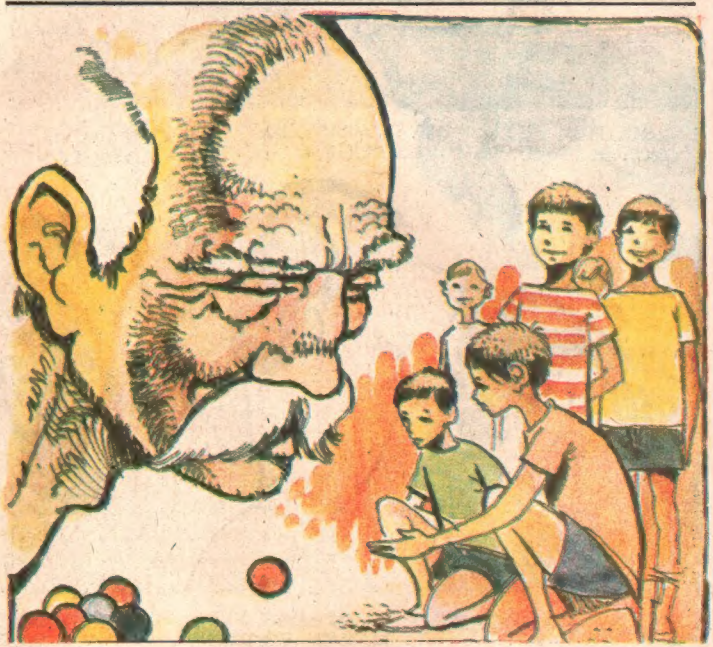

Vahit Amcanın küçük bir dükkânı vardı. Bu ak saçlı adam çocuklara gülle satardı. Sabahın erken saatinde Vahit Amcayı işyerinde görürdük. Çalıştığı yerin bir yanı türlü renkte taşlarla doluydu. Bu usta kişi elindeki küçük çekici salladıkça taşlardan kopan parçalar oraya buraya yayılırdı. Vahit Amcaydı bu; çocuklar oynasın diye gülleler yapardı. Tam otuz yıldır emeği vardı bu iş üzerinde. Karşı duvardaki tahtada çekiçler, törpüler, bazı yontucu araçlar asılıydı. O güler yüzlü adam önündeki sert taşın üstüne öbür taşları koyar, vur ha vur ederdi. Kimi kez vurdukça kıvılcımlar saçılırdı o taşlardan. O yaşta işine çok bağlıydı. Hiç usanmazdı. Arada bir yorulduğunda geriye kaykılır, belkemiklerini kütürdetirdi. Çoğunlukla alıcıları çocuklardı. Onlar gelince durur du. İlkin yarenlik ederdi çocuklarla. Tatlı tatlı konuşurdu.

– Hoşgeldiniz çocuklar! Gene gülle almaya geldiniz değil mi? Ah sizi, ah sizi! Keşke ben de çocuk olsam, gülleler alsam, oynasam derdi.

Vahit Amca deyince çocukların çoğu tanırdı onu. Büyükler de tanırdı. Evlerde sözü edilirdi. Bir gece çocuklardan biri Vahit Amca hakkında yazdığı bir şiiri babasına okudu:

– Baba dedi, ben en çok Vahit Amcayı seviyorum. Yüzü güleç, sözü tatlı bir adamdır o. Çocuklar için gülleler yapıyor. Kendisinin çocuğu olmamış. Ona bir şiir yazdım baba, okuyayım da dinle:

VAHİT AMCA

Vahit Amca Vahit Amca
Biliyorum yaşlısın
Çocuklara benziyorsun
Hep bizden yanasın sen
İnsanlardan yana
Sevgin içimizde meyve
Dallarında beyaz kuşlar
Gülleler yapıyorsun bize
Sevgiler koyuyorsun içine
Vahit Amca Vahit Amca
Sözlerin güle benziyor
Ellerin bir türkü gibi

Babası düşündü, düşündü:

– Yaşa be oğlum dedi. Bu yazdığın şiiri o iyi adamın dükkânına asmalı. Gerçekten de Vahit Amca az bulunur kişilerden. Çocuklardır onun dünyası. Onlar için çalışır. Onlara güvenir, sever. Çocuklardan kötülük gelmeyeceğini bildiğinden midir, nedir? Öyle işte. Çocuklar sevinirse o da sevinir. Onların acılarına dayanamazdı Vahit Amca.

Hemen her gün sabah, öğlen, akşamüzeri çocuklar Vahit Amcanın dükkânını boş bırakmadılar. Ayakta durdular. Oturup konuştular. Güllelere baktılar. Beğendiklerini aldılar. Kimi kez içlerinden harçlığının olmadığını diyenler çıkıyordu. İşte Vahit Amcayı üzen buydu. Öyle anlarda:

– Oğlum harçlığın yoksa istediğin gülleyi al. O da benden olsun, derdi.

Bir gün yine çocuklar Vahit Amcanın dükkânı önüne doluştular. Onun çekiçle taşa biçim verdiğini gördüler. Aralarından ufak boylu biri olduğu yerde duramıyor, konuşmak istiyordu. Taşların yanına oturarak konuştu:

– Vahit Amca, bir çok kazançlı işler varken siz bu işi neden seçtiniz?

Vahit Amca ilkin güldü, sonra yanıtladı:

– Çocuklar oynasın istiyorum oğul. Oynasınlar. Onlar oynarken evlere, dünyaya, sokaklara şenlik gelir. Diledim ki, namuslu kazanayım. Çok kazancın içinde mutlaka bir kötülük var. Bense öyle bir yolda gitmek istemedim. Yeter ki şu dünyada bir şeyler kalsın benden. Yarın ölüp gideceğim. Herkes öyle olacak. Bana gelince isterim ki, BİR ZAMANLAR BİR VAHİT AMCA VARDI. ÇOCUKLAR İÇİN GÜLLELER YAPARDI DESİNLER...

Devamı 55'ci sayfada

halit kıvanç
SİZLERLE

TİYATRO SEVGİSİ

NEDİM Saban, İstanbul'lu bir okurumuz, merak etmiş. Eder ya.. "Acaba ben tiyatroda oynadım mı hiç?" diye..

Aslında benim yazı yaşamımı da merak etmiş. Önce onu sorup sonra tiyatroya geçmiş. Anladığım kadarıyla, Nedim de hem yazarlığa, hem tiyatroya meraklı.. Benim ilk imzalı yazım, 1944 yılının son günlerinde bir dergide çıkmıştı. 1945'de mizahın yanında spor da yazmaya başladım. 1948'den sonra ise, günlük gazetelerde çalışma yaşamına atıldım. Yazarlığım Üniversitede öğrenci olduğum sıralarda başladı yani.. O ilk yazılarımı hep saklarım. O günlerin olaylarıyla ilgili bazı şakacıklardı. Şimdi ilk yazımı yeniden sunsam sizlere, güncelliği geçtiğinden pek tad vermez sanırım. O günün koşullarında yazılmış, o günün koşullarında okunmuştu.

Biz gelelim, tiyatro konusuna.. Sahi ben tiyatroda oynadım mı hiç? Oynadım. Hem de bir kaç kez.. Bakın çocuklar, bizim yetiştiğimiz sıralarda halkevleri gerçekten yararlı kültür yuvalarıydı. Spor yapar, bedenimizi geliştirir, kültür şubelerinde de kafamızı olgunlaştırırdık. Ben Eminönü Halkevi'ne devam ederdim. Hem spor, hem tiyatro bölümlerine.. Tiyatro kolumuz pek zengindi. O sıranın bazı ünlü oyuncuları vardı. Rol almak için sıra bekleyen biz delikanlılar arasında ise, örneğin bugünün büyük sanatçısı Sadri Alışık'tan söz edebilirim. Tek tek sayarsam unuttuklarım olabilir. Daha sonra yıldızlaşan bir çok genç sanatçı hep birlikteydik. Bana ilk olarak tanınmış klasik oyun "Kral Oidipus"ta kralın askerlerinden biri rolünü vermişlerdi. Rol diyorsam, sessiz bir roldü bu.. Krala saldıran bir deliyi kolundan tutuyordum iki kez.. Onun ötesinde, elimde silahlar, kalkanlar, saatlerce kralın yanında ayakta duruyordum. Ama o gecelerde gözüme uyku girmez, ertesi akşam olsa da gene sahneye çıksam, diye can atardım. Daha sonra bir yerli oyunda rol aldım. Onda da bir iki kelime konuşuyor, toplu söylenen şarkılara katılıyordum. Uzun yıllar sonra ise, radyo tiyatrolarında oynadım. Tabii sadece sesle.. Hattâ 1963'de İngiltere'de BBC Radyo—TV'sinde çalıştığım sırada bir çok radyo tiyatrosunda görev üstlendim. İstanbul Radyosu'nda bir ara "Mikrofonda gençlik" adlı programlarda da tiyatro bölümüne katıldığım oldu.

Bilmem, son olarak "Merhaba Müzik" adlı müzikal oyunda sunuculukla tiyatro oyunculuğu arasında bir şeyler yaptığımı da ekleyeyim mi bu tiyatro yaşamıma?

Ben tiyatroyu çok severim. Küçük okurumun sorusu, bu yönden duygulandırdı. Anısını saygıyla andığım babam, beni elimden tutup da tiyatroya götürdüğünde ya beş, ya altı yaşındaydım. Hayal meyal anımsıyorum. O yaşta tiyatroya nasıl sokmuşlar? Bilemem.. Bildiğim, ailemizdeki engin tiyatro sevgisiydi. Tiyatroyu, belki de gerçek yaşamı çok güzel yansıtan bir sanat dalı olduğu için çok sevdim. Zaman zaman tiyatro yazmaya da özendim. Oynanmış bir çok skecim vardır. Şu sıralarda da bu konuda çalışma yapıyorum. Yaptığım sahne ve TV sunuculuğunu da, tiyatronun bir kolu sayarım tabii...

Bu vesileyle biraz da genel olarak tiyatrodan bahsedelim. İlk bakışta sadece bir eğlence gibi görünür tiyatro.. Ama büyük şair Namık Kemal'in pek güzel söylediği gibi, "tiyatro, eğlencelerin en yararlısı"dır. Bir yabancı düşünür de şunu demiş bu güçlü sanat için: "Tiyatrosu olan bir ülkede, kötülükler, çirkinlikler, yanlışlıklar sürüp gitmez."

Tiyatronun neredeyse insanlık kadar eski olduğu söylenebilecek. Tarihin derinliklerine bakan araştırmacılar, çok eskilerde bu sanatın izlerini buluyorlar. Şöyle diyor uzmanlar: "Eski Yunan'daki tiyatronun kaynakları olarak Mısırla, Babille, Suriye ile, Kıbrısla, Trakyayla, Anadoluyla, Giritle ilgili yarı masalımsı bilgilerimiz var. Ama ondan öncesi? Karanlık, belirsiz, kesinlikleri olmayan, gene de çok ilgi çekici bir yol, tarih öncesi insanına doğru uzanıyor."

Bilir misiniz, küçük çocukların aralarında "evcilik" oynaması bile, bir açıdan tiyatro olayıdır. Pek basit, pek ilkel ama gene tiyatrodur bu.. İlk tiyatronun taklitle, anlatımla başladığını öne sürenler hiç de az değil.. Örneğin, ava gidip gelen bir taş çağı insanı, bir ateşin çevresinde o gün aslanı nasıl avladığını herkese anlatırken.. Ne mi yapardı? Taklitler.. İşaretler.. Yani tiyatro oynayarak.. İşte tiyatro, insanın benliğinde böylesine vardır.

Tiyatro, güldürmesiyle ya da ağlatmasıyla, insanı gerçeğe doğru itmeli. Bu işlevini başardığı ölçüde de yararlıdır. Tiyatroyu sizlerin de sevmenizi isterim. Gidin, tiyatro seyredin. Çocuk tiyatrolarını hiç kaçırmayın. Büyüdükçe daha büyük oyunları izleyin. Televizyonda tiyatroyu seyredin, tiyatro konusunda tartışmalara, konuşmalara da ilgi gösterin. Tiyatroyu sevmenin en kestirme yolu, seyretmekten geçer. İzledikçe seveceksiniz. Daha doğrusu tiyatro, siz ona yaklaştıkça, size kendisini daha çok sevdirecektir.

Kimbilir, belki şu anda bu satırları okuyan binlerce okurumdan kaçınız yarının başarılı tiyatro sanatçıları olacak... İsterim onca yaşamayı.. Ve sizleri sahnede alkışlamayı...

edebiyat sevgisi

selim ileri

ÜÇ YANIT

SEVGİLİ çocuklar, geçen hafta üç arkadaşımızın isteğini yerine getirerek değerli yazarımız Yaşar Kemal'den söyleştik. Bu haftaki Edebiyat Sevgisi'yse üç ayrı mektubun yanıtlanmasından oluşacak.

İstanbul'dan Nesrin Denizcioğlu şöyle yazıyor: "Yazılarınızı okuyor ve yararlanıyorum. On dört yaşındayım, edebiyat başlıca tutkum. Edebiyat Sevgisi'ni nasıl bir düzen içinde sürdüreceğinizi açıklar mısınız?"

Bu çok ilginç sorusu için Nesrin Denizcioğlu'ya teşekkür ederim. İlerde sizlerin isteklerinizi yerine getirecek ya da sorularınızı yanıtlayacak yazılar da yayımlayacağız tabii bu köşede. Ama asıl izlence şöyle gelişecek:

Edebiyat nasıl başladı, bu başlangıcı hazırlayan toplumsal, ekonomik olaylar neydi, tarih içinde sözkonusu başlangıç nasıl gelişti, serpildi, bugünkü zenginliklerine kavuştu. Belki hatırlarsınız, ilk yazılarımızın tümü de şiirden, şiirin ortaya çıkışından söz açıyordu. Son iki üç hafta romanlardan söyleştik. Bunun gibi sürüp gidecek konularımız. Romanı modern kısa öykü izleyecek, edebiyatın öteki türlerine, dallarına eğileceğiz. Sonra da yazınsal özellikler üzerinde durmak istiyorum: anlatım, biçem, söyleyiş, biçim gibi... Bilmem böylesi bir izlence hoşunuza gidiyor mu? Edebiyat Sevgisi'nin bir amacı da, Türkçe ve Türkçe kompozisyon derslerine ucun ucun katkıda bulunmak... Ben eleştiriye bütünüyle açığım sevgili kardeşlerim. Sizler de Edebiyat Sevgisi'nde neler istediğinizi, nasıl bir izlence uygulamam gerektiğini yazarak, bana yeni çevrenler (ufuklar) açabilirsiniz. Aydınlatıcı kılavuzluğunuzu bekliyorum.

YİNE İstanbul'dan Zafer Yaman adlı arkadaşımız okudukları ders kitabının yazarlarını bildirerek, bu kitapta yer alan bir konu birimini burada anlatmamı istiyor. Zafer Yaman arkadaşımızın okulunda okutulan Örnek Yazılar'ı Sayın Baha Dürder ve Sayın Haydar Ediskun ortaklaşa hazırlamışlar. Zafer Yaman da ortaokul üçüncü sınıfta.

"Kitabımızın 52. sayfasında Roman ve Hikâye Dünyamızın Gereçleri bölümü başlıyor. Bu gereçlerden ilki de "Ruhsal Portre", bize bu konuda yardımcı olur musunuz?"

Örnek Yazılar, "ruhsal portre"nin kavranması için öğrencilerden önce şu gözlem, inceleme ve araştırmanın yapılmasını istiyor:

"1 – Bir arkadaşınızın huylarını, alışkanlıklarını göz önüne alarak, iç görüşünü belirtmeye çalışın. (Cesurluğu, arkadaşseverliği, büyüklerine karşı saygısı, ufak tefek kusurları, vb.)

2 – Okuduğunuz kitaplardan insanların iç görüşleri ile ilgili yardımcı okuma parçaları toplayıp sınıfta arkadaşlarınıza okuyun."

Görüldüğü gibi kitabın hazırlayıcıları yaratıcı, etkin bir tutumu benimsemişler; öğretmenlerinin gözetimi altında genç öğrenci arkadaşlarımızı okudukları yapıtlardan "ruhsal portre" çıkarmaya çağırmışlar.

ROMANLAR, öyküler ruhsal portreyi bir bütün olarak çizmezler. Yani romanın ya da öykünün belli bir yerinde başlayıp belli bir yerinde biten ruhsal portreler yoktur. Yazar, bu portreyi metnin kendisine yedirir. Öyküsel akış içinde yapıt kişilerinin iç özelliklerine, iç görünüşüne ilişkin ipuçları verilir, konu gereği açıklamalarda bulunulur. Biz okurlar, okuduğumuz metin sona erdikten sonra o ruhsal portreleri belleğimizde bütünleriz. Bazan bir romanı okuyup bitirdikten çok sonra birine rastlarız. Rastladığımız kişinin iç özellikleri (kişiliği), okuduğumuz romandaki insanlardan birini anımsatır bize. İşte yazar, sezdirmeksizin roman kişimizi belleğimizin dağarına katmıştır ve biz, kimbilir nice uzun zamanlar bu unutulmaz portreyi gerçek yaşamda

FAHİM BEY VE BİZ

(...) Gece, yemekten sonraları, Fahim bey gazetelerini okuya okuya gündüzki yorgunluklarına eklenen sindirim yorgunluğuyla bir kendinden geçmeye düşer, Saffet hanımla bir süre mangal başında tatlı tatlı görüşürler, ve bu suretle üstüste birkaç kahve içmiş olan ve uykusunu da pek seven Saffet hanımın beklediği an nihayet gelmiş olur; uyuşmuş, gözleri süzülmüş bu karıkoca kalkarlar, ve memnun, sakin, yatmaya hazırlanırlarmış. Fahim bey günün zahmetlerinin üniforması olan giysilerini çıkararak, rahat, beyaz gecelik entarisini giyer ve başına da küçücük beyaz gecelik takkesini geçirirmiş.

Onların İstanbul'un o kadar iyi bildiğim o iç mahallelerinden birindeki gecelerini düşlüyorum: Muhakkak, yatsıdan sonra, sokakta kahvelerinden evlerine son dönenlerin ayak sesleri işitilir; bekçi, kaldırımlar üstüne demir uçlu sopasının tam vuruşlarıyla saatleri ve onu taşlar üstünde kaydırarak arka arkaya hafif iki vuruşuyla yarım saatleri haber verir; karşıda gazı bitmiş bir fener söner ve yumuşak İstanbul gecesi ortalığı bir yorgan gibi örterdi. (...)

ABDÜLHAK ŞİNASİ HİSAR

Dağarcık

ABDÜLHAK ŞİNASİ HİSAR

1883 yılında İstanbul'da doğdu, 1963 yılında aynı kentte öldü. Yirminci yüzyıl romancılarından ve anı yazarlarından. Önceleri şiirler yazdı. Sonradan düzyazı (mensur) şiir alanında da verimleri oldu.

Abdülhak Şinasi Hisar'ın romanlarında, anılarında geçmiş zaman, eski İstanbul, çocukluk günleri, yüzyılımızın başlangıcındaki Türk toplumsal hayatı, töre, büyülü, etkileyici bir biçemle dile getirilir. Sanatçı, güzellikleri geçmişte arar. Bu görüş, kuşkusuz birtakım eleştirilere, itirazlara açıktır. Ama yazar güçlü anlatımıyla okurlarını etkilemesini bilmiştir.

"Fahim Bey ve Biz" (1941), "Çamlıca'daki Eniştemiz" (1944), "Ali Nizami Beyin Alafrangalığı ve Şeyhliği" (1952) üç romanıdır. "Boğaziçi Mehtapları" (1943), "Boğaziçi Yalıları" (1954), "Geçmiş Zaman Köşkleri" (1956) başlıca anı kitaplarıdır.

aramaktaymışız... Burada başarılı bir ruhsal portre çizimiyle karşılaştığımızı söyleyebiliriz.

Öte yandan, kimi zaman da bir romanın kendisi, doğrudan doğruya bir ya da birkaç kişinin iç özelliklerini dile getirmek amacıyla yazılabilir. Ya da bir öykü, bütün içeriğini doğrudan doğruya bir ya da birkaç kişinin canlandırılmasına ayırmıştır. Bunu gerçekleştirebilmek için de salt dış özelliklerden (boy, saç rengi, göz rengi, yüz yapısı, vb) yararlanmaz, ille iç görünüşe yer verir.

Böylesi çalışmalarda canlandırılmış öykü, roman kişileri de, artık hayatımızın yakın dostları arasına girer. Onları dış dünyada aramayız. Tersine bizim iç dünyamızda, imgeleyişlerimizde karşımıza çıkarlar; bir arkadaşımız gibi, metin sonrasında da yaşamlarını sürdürürler. Kimi romanların tanıtımında, "Bu yapıtın kişileri, kitap okunduktan sonra da yaşarlıklarını koruyorlar..." denir. Herhalde sizlerin de gözüne çarpmıştır. İşte, burada da ustalıklı ruhsal portre çizimleriyle karşılaşmışız...

SÖZGELİMİ Abdülhak Şinasi Hisar'ın "Fahim Bey ve Biz" adlı anlatısı yetkin bir ruhsal portre çizimiyle donatılmıştır. Ama romancı bu çizimi gerçekleştirirken, her gün rastladığımız insanlardan birini seçmez. Daha işin başlangıcında değişik, ayrıksı bir insandan söz açar. Fahim Bey, öyle günün birinde sokakta rastlayabileceğimiz roman kişilerinden değildir; ona hiçbir zaman rastlamayacağız. Ancak bu roman kişisi öylesine ustalıklı betimlenmiştir ki, biz, Fahim Bey'i belleğimizde yaşatırız, ona kendi düşünce dünyamızda yaşama olanağı sağlarız.

Değerli edebiyat tarihçisi, incelemeci Cevdet Kudret, Abdülhak Şinasi Hisar'ın yazarlık özelliklerini sıralarken, yukarıda değinmek istediğim olguya şöyle yaklaşmış:

"Yazar, kahramanlarını, hayatta her gün rastlanan kişiler arasından değil, aşırı birtakım özellikleri olan kişiler arasından seçmiş; ya da, çeşitli kişilerin aşırılıklarını bir kişide toplamıştır. Onlara, toprak üstünde her gün bizimle birlikte yaşayan insanlara bakar gibi değil, ip üstünde türlü marifetler gösteren cambazlara bakar gibi bakıyoruz. Her birinin çeşitli gariplikleri vardır; bu gariplikler yüzünden, Fahim Bey, kimi tanıdıklarına göre, " delinin biri'dir...

Cevdet Kudret'ten alıntıladığımız şu açıklama bize, bir yazarın, ruhsal portre çiziminde "kendine özgü" tutumunu da sergiliyor. Örneğin, Abdülhak Şinasi roman kişilerinin iç görünüşlerini unutulmaz kılabilmek için "aşırı" dikkati çekecek özelliklere baş vurmuş. Bunun gibi, hemen her gün yanyana yaşadığımız, dış görünüş açısından son derte yalın kişilerin dile getirilişiyle de unutulmaz ruhsal portreler elde etmek olasıdır. Çünkü bir yazar, bizlerin alabildiğine tekdüze gördüğü olaylarda, gerçeklerde ayrıksıyı, değişkeni yakalayabilir ve bize gösterir. Büyük romancımız Orhan Kemal'in kimi yapıtlarında yer alan kişiler, sözgelimi küçük ailelerin ekmek kavgası içindeki yaşantıları, anlatmaya çalıştığım türden bir başarıya ulaşmıştır. Orhan Kemal "aşırı"ya başvurmadan, tekdüze yaşantılardaki akışı dile getirerek canlı portreler çizer.

İsterseniz yine, Cevdet Kudret'in "Fahim Bey ve Biz" üzerine söylediklerine dönelim:

"Fahim Bey, geniş hayaller kuran ve hayallerini gerçekleştirmek için birtakım eylemlere girişen insandır. Elindeki sınırlı olanaklarla büyük mutluluklar avcılığına çıkar ve her seferinde hayal kırıklığına uğrar. Bu bakımdan, bir çeşit Don Quijote'dir."

Abdülhak Şinasi, roman kişisinin iç görünüşüne önemli bir özellik seçmiştir: Bu, Fahim Bey'in hayalciliğidir. Roman da, sözkonusu hayalciliğin çeşitli kişilerce yorumlanışı çevresinde gelişir. Herkes Fahim Bey'i bambaşka biçimde dile getirir. Öte yandan roman bittiğinde biz bu tek tek mozayik taşlarını kafamızda yerli yerine yerleştirerek, Fahim Bey'in ruhsal portresini çizeriz. Şimdi bizim için de bir Fahim Bey gerçekliği ortaya çıkmıştır...

ÜÇÜNCÜ mektubumuzsa Ankara'dan. Nedim Tankut adlı okurum, bana sevdiğim yazarları soruyor. Kuşkusuz her edebiyatçı bu soruyla çok sık karşılaşır. Eskiden ben de birtakım adlar sayıyordum. Gelgelelim, sonra da hep eksik saydığımı ayrımsıyor, üzüm üzüm üzülüyordum. Bu bakımdan sevgili Nedim Tankut'un sorusunu yanıtsız bırakacağım. Pek çok yazarı seviyorum ben, sevmediklerimin sayısı üçü beşi geçmiyor...

Haftaya şiir yorumu oyunumuzun sonuçlarını gözden geçireceğiz. Şimdilik hoşça kalın.

totoş

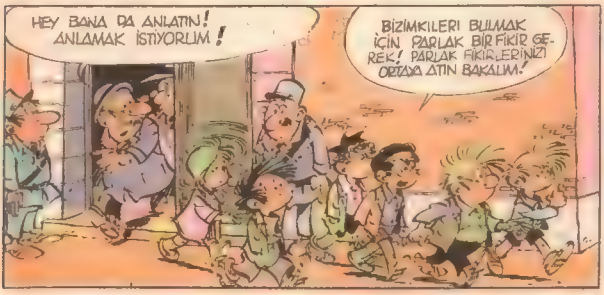
HEY BANA DA ANLATIN! ANLAMAK İSTİYORUM!
BİZİMKİLERİ BULMAK İÇİN PARLAK BİR FİKİR GEREK! PARLAK FİKİRLERİNİZİ ORTAYA ATIN BAKALIM!

HEPSİ BU MU?
AH, TOTOŞ BURADA OLSAYDI, O KENDİSİNİ BULMASINI BİLİRDİ, DE. ÖYLE Mİ PÜSKÜL?
SALAK!

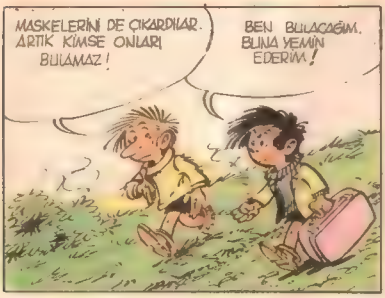
MASKELERİNİ DE ÇIKARDILAR. ARTIK KİMSE ONLARI BULAMAZ!
BEN BULACAĞIM. BUNA YEMİN EDERİM!

BİZİ ÖLDÜRME GİRİŞİMİNDE BULUNDUKLARINI UNUTMA..
NEREDEN BAŞLAYALIM?

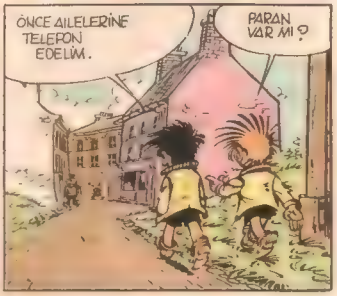
ÖNCE AİLELERİNE TELEFON EDELİM.
PARAN VAR MI?

TABİİ HAYDUTLARIN DÜŞÜRDÜĞÜ 500 FRANK
BUNUNLA KARNIMIZI DA DOYURURUZ.

KOMİSER BEY. BİR AVUÇ ÇOCUĞUN BU ANKETİ YÜRÜTMESİNE İZİN VERMEYECEKSİN HERHALDE!!?
SEN SUS BECERİKSİZ HERİF!!

MÜŞTERİLERİNİN PARALARINA DAHA İYİ BEKÇİLİK ETSEYDİN, BU DURUMA DÜŞMEZDİK.
CANIM BU İŞTE BENİM SUÇUM NE?

SİZDEN HOŞLANMAYA BAŞLADIM ÇOCUKLAR. BU ANKETİ BİRLİKTE YÜRÜTECEĞİZ. OLANLARI BANA AYRINTILARIYLA ANLATIN. ARKADAŞLARINIZI BULACAĞIMA SÖZ VERİYORUM.
OLDU, AMA ONLARI SUÇLAMAYACAKSINIZ.

HIRSIZLARA GELİNCE, ELİMİZDEN KURTULAMAZLAR. ÇALINMIŞ PARALARIN NUMARALARI POLİSİNİZE BİLDİRİLDİ. BU SABAH BÜTÜN GAZETELERDE GÖRECEĞİZ.
ÇALINMIŞ PARALAR DA GİZLİCE SATILIR, HİÇ MERAK ETMEYİN.

GÜNAYDIN. TELEFON EDEBİLİR MİYİZ?
PARANIZ VARSA, TABİİ.

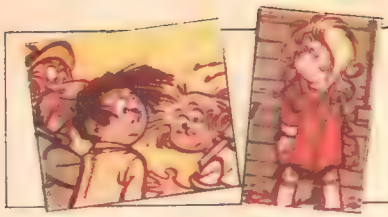

totoş

BURASI NAMUSLU BİR YERDİR, MÜŞTERİYİ PEŞİN ÖDETEREK, ONU DA NAMUSLU OLMAYA ZORLUYORUM.
ALIN ÖYLEYSE.

500 FRANK MI? AMA.. KİMDEN ÇALDINIZ BUNU?
BENİMLE BÖYLE KONUŞMANIZA İZİN VEREMEM. JETONUMU VE PARANIN ÜSTÜNÜ İSTERİM.

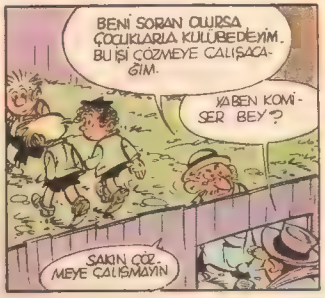
BENİ SORAN OLURSA ÇOCUKLARLA KULÜBEDEYİM. BU İŞİ ÇÖZMEYE ÇALIŞACAĞIM.
YA BEN KOMİSER BEY?
SAKIN ÇÖZMEYE ÇALIŞMAYIN

BİR ÇOCUĞA 500 FRANK VERMELERİ HİÇ DOĞAL DEĞİL. ALTINCI HİSSİM DİYOR KI... DUR BİR DÜŞÜNELİM.

HMM... GAZETE BİR BANKA SOYGUNUNDAN SÖZ EDİYOR. PARALARIN NUMARALARINI DA YAYINLAMIŞLAR.., YA BU PARA?..

SEN MİSİN TOTOŞ? NEREDESİN? POLİS SENİ BANKA SOYGUNCULUĞUYLA SUÇLUYOR. DOĞRU OLMADIĞINI BİLİYORUM. KAÇIRILDINIZ MI? HEMEN DÖN... ANNEN...

MERAK ETMEYİN. ÇOK İYİYİZ HEMEN DÖNÜP OLANLARI POLİSE ANLATACAĞIZ.

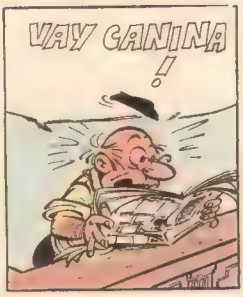
VAY CANINA!

ÇABUK ÇIKIN ORADAN. HEMEN KARAKOLA TELEFON ETMELİYİM.

ŞUNU DİNLESENE..
EVET POLİS BEY ÇALINAN PARALARDAN BİRİ. EVET, İKİ ÇOCUK. BİRİ SARIŞIN, ÖTEKİ ESMER. TUTUKLAYAYIM MI? AMA BU BENİM İŞİM DEĞİL KI..

ÇABUK GİDELİM BURADAN

BU HAYDUTLAR HER ŞEYİ İYİ PLÂNLAMIŞLAR. BU PARAYI MAHSUS DÜŞÜRDÜKLERİNE EMİNİM. KUŞKULARI PARAYI TOPLAYANIN ÜSTÜNE ÇEKMEK İSTEDİLER
TOTOŞ, MASKELERİN OLDUĞU BAVULU UNUTTUK.

KOMİSER BEY. SİZE BİR MESAJ... HIRSIZLAR...
VER BEN DE OKUMASINI BİLİRİM.

totoş

DAHA SONRA..

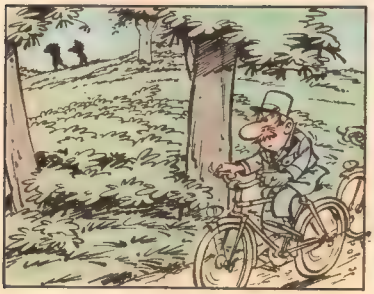

ERTESİ GÜN..

totoş

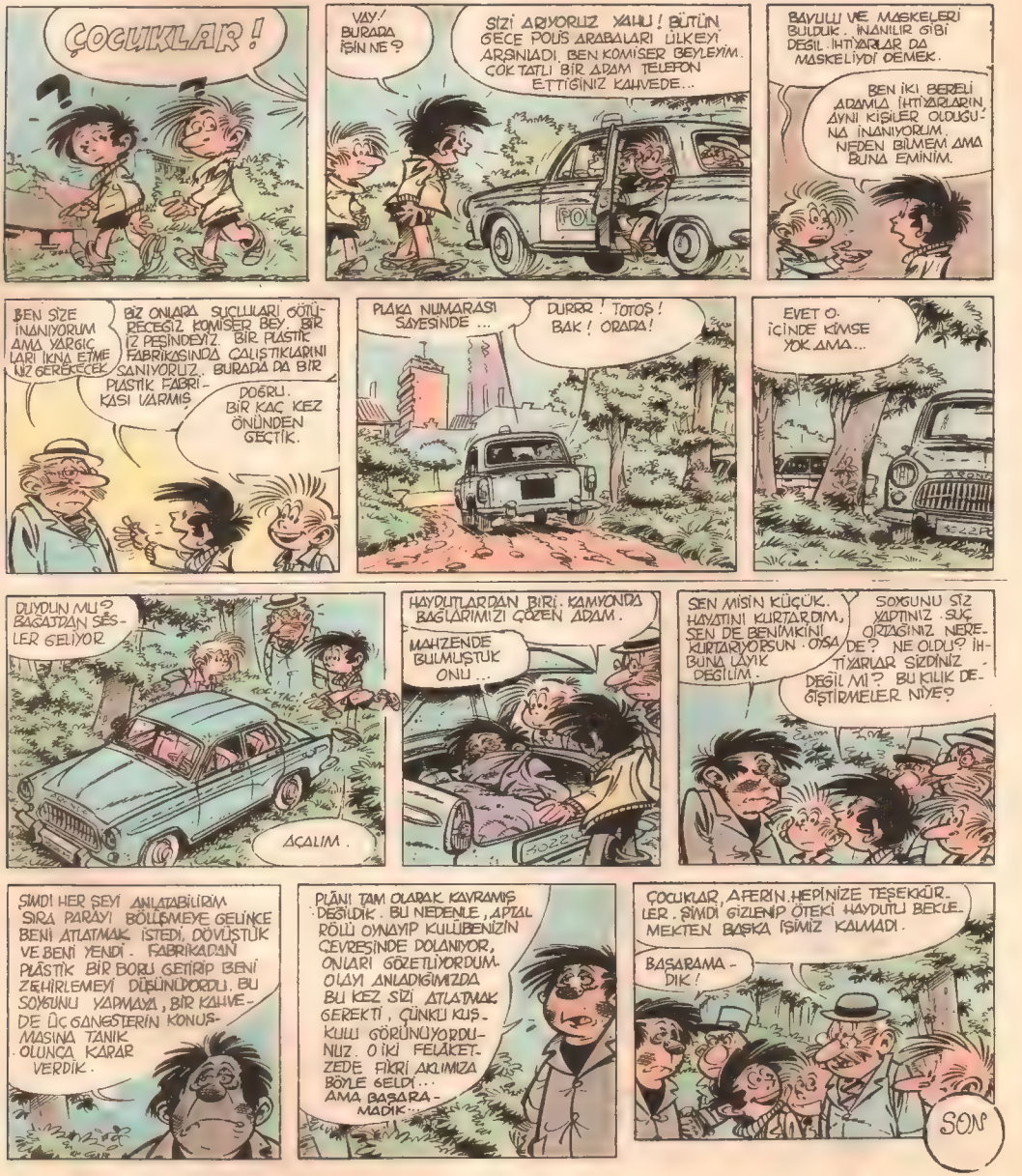
ÇOCUKLAR!
VAY! BURADA İŞİN NE?
SİZİ ARIYORUZ YAHU! BÜTÜN GECE POLİS ARABALARI İLKEYİ ARŞINLADI. BEN KOMİSER BEYLEYİM. ÇOK TATLI BİR ADAM TELEFON ETTİĞİNİZ KAHVEDE...
BAYULU VE MASKELERİ BULDUK. İNANILIR GİBİ DEĞİL. İHTİYARLAR DA MASKELİYDİ DEMEK.
BEN İKİ BEREKİ ADAMLA İHTİYARLARIN AYNI KİŞİLER OLDUĞUNA İNANIYORUM. NEDEN BİLMEM AMA BUNA EMİNİM.
BEN SİZE İNANIYORUM AMA YARGIÇLARI İKNA ETMENİZ GEREKECEK.
BİZ ONLARA SUÇLULARI GÖTÜRECEĞİZ KOMİSER BEY. BİR İZ PEŞİNDEYİZ. BİR PLASTİK FABRİKASINDA ÇALIŞTIKLARINI SANIYORUZ. BURADA DA BİR PLASTİK FABRİKASI VARMIŞ.
DOĞRU. BİR KAÇ KEZ ÖNÜNDEN GEÇTİK.
PLAKA NUMARASI SAYESİNDE...
DURRR! TOTOŞ! BAK! ORADA!
EVET O. İÇİNDE KİMSE YOK AMA...
DUYDUN MU? BAGAJDAN SESLER GELİYOR.
AÇALIM.
HAYDUTLARDAN BİRİ. KAMYONDA BAĞLARIMIZI ÇÖZEN ADAM.
MAHZENDE BULMUŞTUK ONU...
SEN MİSİN KÜÇÜK. HAYATINI KURTARDIM, SEN DE BENİMKİNİ KURTARIYORSUN. OYSA BUNA LAYIK DEĞİLİM.
SOYGUNU SİZ YAPTINIZ. SUÇ ORTAĞINIZ NEREDE? NE OLDU? İHTİYARLAR SİZDİNİZ DEĞİL Mİ? BU KILIK DEĞİŞTİRMELER NİYE?
ŞİMDİ HER ŞEYİ ANLATABİLİRİM SIRA PARAYI BÖLÜŞMEYE GELİNCE BENİ ATLATMAK İSTEDİ, DÖVÜŞTÜK VE BENİ YENDİ. FABRİKADAN PLASTİK BİR BORU GETİRİP BENİ ZEHİRLEMEYİ DÜŞÜNDÜLER. BU SOYGUNU YAPMAYA, BİR KAHVEDE ÜÇ GANGSTERİN KONUŞMASINA TANIK OLUNCA KARAR VERDİK.
PLÂNI TAM OLARAK KAVRAMIŞ DEĞİLDİK. BU NEDENLE, APTAL ROLÜ OYNAYIP KULÜBENİZİN ÇEVRESİNDE DOLANIYOR, ONLARI GÖZETLİYORDUM. OLAYI ANLADIĞIMIZDA BU KEZ SİZİ ATLATMAK GEREKTİ, ÇÜNKÜ KUŞKULU GÖRÜNÜYORDUNUZ. O İKİ FELÂKETZEDE FİKRİ AKLIMIZA BÖYLE GELDİ... AMA BAŞARAMADIK...
ÇOCUKLAR, AFERİN. HEPİNİZE TEŞEKKÜRLER. ŞİMDİ GİZLENİP ÖTEKİ HAYDUTLU BEKLEMEKTEN BAŞKA İŞİMİZ KALMADI.
BAŞARAMADIK!
SON

PITIRCIK'IN SERÜVENLERİ

Yazan: GOSCINNY-Türkçesi: VİVET KANETTİ-Resimler: SEMPE

KAMP KURDUK

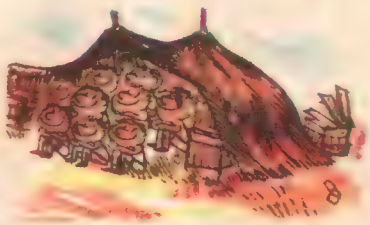

OKUL çıkışı Tıngır:
— Hey çocuklar, yarın kamp kurmaya gidelim mi? dedi.

— Kamp kurmak ne demek? diye sordu Dalgacı. Dalgacı bizi her seferinde çok güldürür, çünkü cahilin tekidir, dünyadan haberi yoktur.

— Kamp kurmak mı? Çok kıyak bir iştir. Geçen pazar, annem babam ve arkadaşlarıyla kamp kurmaya gittik. Arabayla önce kırlara gider, sonra dere kenarında güzel bir yere yerleşirsiniz, çadırları kurarsınız, ateş yakarsınız, yüzersiniz, balık tutarsınız, çadırın altında uyursunuz, çevrede bir sürü sivrisinek olur, yağmur yağınca da koşarak kaçarsınız, dedi Tıngır.

— Bizimkiler, kırlarda tek başına soytarılık etmeme izin vermezler. Hele çevrede bir dere varsa, dedi Dırdır.

— Yok canım, kırlara çıkıyormuş gibi yapacağız. Aslında boş arsada kamp kuracağız, dedi Tıngır.

— Çadırın var mı? diye sordu Toraman.

— Tabii, dedi Tıngır. Kabul mü?

Perşembe günü hepimiz boş arsadaydık. Daha önce söyledim mi bilmem, bizim mahallede, evin hemen yanında, müthiş bir boş arsa var. Bu arsa sandıklar, kâğıt parçaları, taşlar, eski kutular, şişeler ve suratsız kedilerle doludur. En önemlisi de arsada eski bir otomobil vardır. Hiç tekerleği yoktur ama yine de çok kıyaktır.

Tıngır herkesten sonra, kolunun altında bir battaniyeyle geldi.

— Çadır nerede? diye sordu Toraman.

— Burda işte! dedi Tıngır, lekeli delik deşik bir battaniyeyi göstererek.

— Gerçek bir çadır değil bu! dedi Sırım.

— Yoksa babamın yeni çadırını vereceğini mi sanıyordun? dedi Tıngır. Bununla idare edeceğiz.

Sonracıma Tıngır, kamp yerine arabayla gidildiğini ve arabaya binmemiz gerektiğini söyledi.

— Yalan! dedi Gümüş. Benim izci bir yeğenim var, onlar hep yürüyerek giderler kamp kurmaya.

— Yürüyerek gitmek istiyorsan, buyur git. Biz arabayla gideceğiz. Bakalım kim daha önce varıyormuş, dedi Tıngır.

— Arabayı kim kullanacak? diye sordu Gümüş.

— Tabii ki ben, diye yanıtladı Tıngır.

— Nedenmiş efendim? diye sordu Gümüş.

— Çünkü kamp fikri benden çıktı. Hem sonra çadırı da ben getirdim, dedi Tıngır.

Gümüş hayatından hiç memnun değildi ama bir an önce kamp yerine varmak istediğimiz için, olay çıkarmamasını söyledik. Arabaya bindik, çadırı arabanın tepesine yerleştirdik, hep birlikte "vrumm, vrumm" diye sesler çıkardık, Tıngır dışında. O arabayı kullanıyor, "Çekilsene at arabası! Hey, sana ehliyet verenin! N'olacak, katil! Şu spor arabayı nasıl solladığımı gördünüz mü?" diye bağırıyordu. Tıngır büyüyünce müthiş bir sürücü olacak! Sonra bize dönüp:

— Burası hoş bir yere benziyor, duralım, dedi.

"Vrumm, vrumm" seslerini kestik, arabadan indik, Tıngır çevresine baktı, memnun görünüyordu.

— Çok güzel. Çadırı getirin. Dere de hemen şuracıkta, dedi.

— Dereyi nerede görüyorsun? diye sordu Sırım.

— İşte şuracıkta. Görür gibi yapıyoruz canım, dedi Tıngır.

Çadırı getirdik. Biz çadırı kurarken, Tıngır, Gümüş'le Dalgacı'ya dereden su getirmelerini ve yemek için ateşi yakar gibi yapmalarını söyledi.

Çadırı kurmak kolay olmadı. Sonunda sandıkları üst üste yığdık, battaniyeyi de sandıkların üstüne serdik. Çok kıyak oldu.

— Yemek hazır, diye bağırdı Gümüş.

Hepimiz yemek yiyormuşuz gibi yaptık. Bir tek Lüplüp gerçekten evinden getirdiği reçelli sandviçleri yedi.

Tıngır, "miam, miam" gibi sesler çıkararak:

— Tavuk çok lezzetli olmuş, dedi.

— Sandviçinden bir parça versene, dedi Dırdır Lüplüp'e.

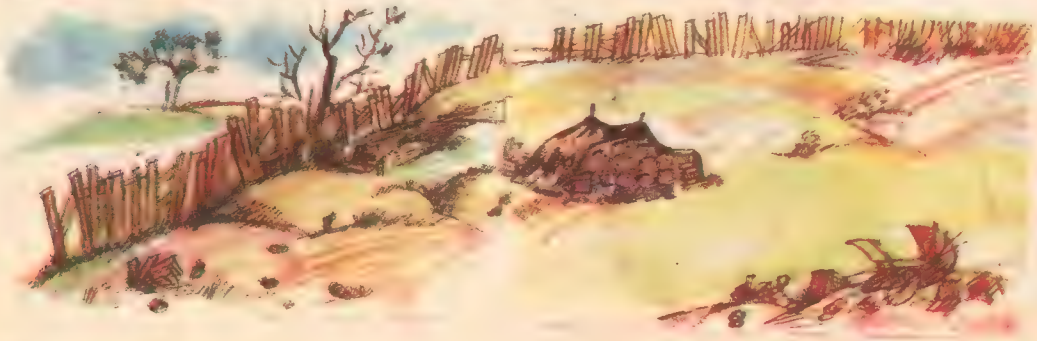

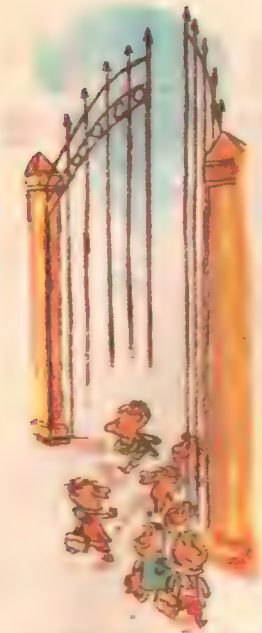

— Delirmişsin sen. Bak ben senin tavuğundan hiç istiyor muyum? dedi Lüplüp.

Ama Lüplüp iyi bir arkadaş olduğundan, Dırdır'a sandviçlerinden birini veriyormuş gibi yaptı.

Şimdi ateşi söndürüp bütün kâğıtları ve konserve kutularını toplamak gerek, dedi Tırgır.

— Hasta mısın nesin? Arsadaki bütün kâğıtları ve kutuları toplamaya kalksak pazar gününe işimiz bitmez, dedi Sırım.

— Ne aptal şeysin, dedi Tırgır. Topluyormuşuz gibi yapacağız. Şimdi hepimiz çadıra girip uyuyalım.

İşte o zaman çok eğlendik. İçerde bayağı sıkışık oturuyorduk, hava da çok sıcaktı, epey gürgür oldu. Tabii gerçek bir uyku çekmedik, çünkü uykumuz da yoktu, yerimiz de. Bir süre sonra Lüplüp:

— Şimdi ne yapacağız? diye sordu.

— Hiç. İsteyen uyusun, isteyen de gidip yüzsün. Kamp kurunca herkes istediğini yapar. Bu işin en matrak yanı budur zaten, dedi Tırgır.

— Tüylerimi getirseydim çadırda Kızılderilileri oynardık, dedi Toraman.

— Kızılderilileri mi? Kızılderililerin kamp kurduğunu nereden gördün salak? dedi Tırgır.

— Ben mi salağım? dedi Toraman.

— Toraman haklı, çadırında sıkıldık, dedi Sırım.

— Evet sen salaksın! dedi Tırgır. Keşke demeseydi, çünkü Toraman'la hiç dalga geçilmez, çok güçlü bir çocuktur, bu yüzden takk! Tırgır'ın burnuna yumruğu indirdi. Tırgır'la Toraman dövüşmeye başladılar. Çadırda çok yer olmadığı için hepimiz biraz dayak yedik, sonra sandıklar yuvarlandı, battaniyenin altından çok zor çıkabildik, pek matraktı. Tırgır battaniyenin üstünde tepiniyor, "Madem öyle hepiniz çadırımdan çıkın, tek başıma kamp kuracağım!" diye bağırıyordu.

— Gerçekten mi küsüyorsun yoksa küsüyormuş gibi mi yapıyorsun? diye sordu Sırım.

Hepimiz gülmeye başladık. Sırım da bizimle gülüyor ve:

— Çocuklar, komik bir şey mi söyledim? Hı? Komik bir şey mi söyledim? diye soruyordu.

Sonra Lüplüp, artık geç olduğunu, akşam yemeği için eve dönmesi gerektiğini söyledi.

— Evet, zaten yağmur başladı. Çabuk! Her şeyi toplayın ve arabaya koşun, dedi.

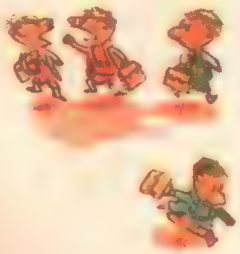

Kamp kurmak çok hoş oldu. Eve döndüğümüzde hepimiz yorgun ama mutluyduk. Geç kaldığımız için azar işitmemize rağmen.

Ama bizi azarlamaları büyük bir haksızlık oldu, dönüşte trafik sıkıştıysa bu bizim suçumuz muydu?

KİRPİ ÇOCUK

UMUR BUGAY

ŞU GENEL YETENEK

"Bu kış bi geçse" diyor babam. Eskiden gazeteleri uzun, uzun okurdu. Şimdi şöyle bir bakıp, söylenerek atıveriyor. Son günlerde en çok söylediği, "Bizi bırak. Hadi biz yaşadık, gördük bi şeyler. Ya bu çocuklar ne olacak?"

Dökülen saçlarını avuçlayıp anneme bakıyor. "Bu çocuklar ne olacak?" dedikçe içim burkuluyor. Yapayalnız kalmış gibi oluyorum." Her şeyi dert ediniyorsun" diyor annem. "Çimentoya yapılan zamdan sana ne? Bizi yağ ilgilendirir." Babam gülümseyerek, alaycı başını sallıyor. "Sen öyle sanıyorsun. Hepsi birbirine bağlı. Kazancımız artsa bile, fiyatlar almış başını gidiyor. Bak şu çocuğu bir dershaneye veremiyoruz..."

Genel yetenek sorularını yanıtlayamıyorum. Selma öğretmen annemi okula çağırdı, bu yüzden. "Böyle giderse dilediğiniz bir okula giremez çocuk" demiş. "Orta öğrenimde güçlük çekersiniz. Yazık. Ömer akıllı çocuktur. Ders aldırsanız..." Bizimkiler telaşlandı. Babam özel ders veren öğretmenlerin aldıkları ücretleri öğrenmiş, "Dudağım uçukladı" diyor.

Derslerin hepsini seviyorum da şu genel yetenek karşıma çıkınca kafam duruyor. Hiç çalışmıyor. Yalnız benim değil. Sınıftaki arkadaşların yarısından çoğunun aklı ermiyor bu derse. Selma öğretmen anneme, "Siz yardımcı olsanız" demiş. Eve gelince aldı kitaplarımı okumaya başladı. Bir kaç kez. Dikkatle okudu. "Başım ağrıdı" diye kalktı.

" Ne olacak şimdi?" diyor babam. "Bu çocuk aptal değil. Bal gibi yapar bu dersi. Ben istemez miyim oğlum iyi bir okula girsin? Bir dil öğrensin? Bizim gibi bir yabancı görünce, belki bir şey sorar yanıtlayamam, mahçup olurum diye, kaçacak delik mi arayacak bu çocuk?"

Bugünlerde okula gitmek istemiyor canım. Özel ders alanlar çabucak yanıtlıyor genel yetenek sorularını. Biz bakıyoruz. Hesaplıyorum. Üniversitenin sonuna dek daha en az onbir yıl var. Keşke şu okuma olmasaydı diyorum. Dersler olmasaydı. Yeteneksizin biriyim ben. İnsan neden okur? Büyüyünce bir meslek sahibi olabilmek için. Para kazanmak için. Keşke para kazanmak da olmasaydı. Hep oyun oynardık o zaman.

Yatağıma yattım. Aklımda genel yetenek soruları. " İki ardaşık sayının toplamı 278'dir. Bu sayılardan küçüğü kaçtır?" Dönüp duruyorum yatağımda. İnsanlar hiç ölmese. Para kazanmak da olmasa. Genel yetenek dersi kaldırılsa okullardan... Uyuyamıyorum.. Özel ders alsam böyle düşünmem, biliyorum.. Odam soğuk. İki saat önce elektrikler kesildi. Yorganı iyice başıma çektim. Toplamı 278 olan iki ardaşık sayının küçüğünü bulmaya çalışıyorum.

MEHMET'İN ÇEVRE DOSYASI

ATİLA ALPÖGE ■ DEVRİM ALPÖGE

ÇEVRE YARIŞMASI 5

Bu haftaki yarışmacılar hep geleceği anlatmışlar. Gelecekte olabilecek tehlikeleri yansıtıp bizleri uyarmak istemişler. Bu ilginç ve eğlendirici yapıtlar aslında çok daha uzundu. Yerimiz olmadığı için kısaltarak aktarıyoruz. Bu çaresiz kısaltmadan dolayı kardeşlerimizden özür dileriz.

İKİNCİ HAYATIN YARATICILARI

Fevzi Karataş

Ben Dünya'nın kilometrelerce altında yapay olarak yapılan yerde yaşayan 220 kişiden biriyim.

Burada her şey yapay. Hayatımızı çeşitli güçlüklerle sürdürüyoruz. Yaşamak için bilgisayarlar tarafından üretilen yiyecekleri yemek zorundayız.

2100 yılında, Dünya sürekli kirlenme nedeniyle yaşanmaz hale gelmişti. İnsanlar Dünya'dan çok uzaklara uzaygemileriyle göçe başladılar. Dünya'dan ayrılmak istemeyenler yerin altında yaşamak için elbirliği ettiler. Yıllarca çalışarak eskiden Türkiye toprakları altında bulunan yaşadığımız yeri meydana getirdiler. Burası çok küçük. Ancak 215 — 235 kişi yaşayabiliyor. Bizler buraya ilk gelen şanslı kişilerin torunlarıyız.

Yıllardır bir proje üzerinde çalışıyoruz. Bu, dev bir oksijen aracıdır. Görevi Dünya'daki zehirli havayı arıtıp yaşanılır hale getirmek. Özel seçilmiş kişiler (ben de onlardan biriyim) onu yukarıya çıkarıp uygun bir yerde çalıştırmaya başlayacaklar.

Asansöre bindik ve eskiden Koçarlı denilen bir kasabanın yanındaki ovaya çıktık. Burada oksijen oranı yetersiz. En az yüzde 5 olmalı. Oysa burada yalnızca yüzde 1. Arabamız uçarak gidiyor; biz de uygun yer araştırıyoruz. Elimizdeki bilgisayar kasetlerindeki haritaya göre Ayvalık'tayız. Kasete göre buraları eskiden zeytin ağaçlarıyla kaplıymış ve turizm cennetiymiş. Şimdi gördüğümüz manzara hiç de iç açıcı değil. Amerikalı Tom, kurumuş bir ağaç gördü. Bir zeytin ağacı herhalde. Uzakta çamur halinde Ege denizi görülüyor. Ege bataklığı demek daha doğru olur. Çamurlar balçığa dönüşmüş. İstanbul'un durumunu kasetten dinleyince geri dönüyoruz. İspanyol Pablo, kendi ülkesini görmek ister gibi. Ama orası da umutsuz... Artık hepimiz umudumuzu Afrika'ya bağladık. Orası kirlenmenin en az olduğu yer... Orada, uygun bir yere aracımızı kuracağız. Sonra bir fabrika yapacağız. Bu makinelerin daha büyüğünü yapıp Dünya'nın belirli bölgelerine yerleştireceğiz. Temizleme işlemi belki yüzyıl torunlarımız görecekler...

KİRLENMENİN GETİRDİĞİ

Emre Yalçın

21. Yüzyılda bir gazeteden:

Bilinmeyen bir nedenden dünyanın her yerinde binlerce insan ölüyor, yapılar çöküyor.

Daha ileri bir tarihte bir haber daha:

Felaketin nedeni anlaşıldı: çevre kirlenmesi ve gürültü! Kirlettiğimiz atmosferde oluşan asit-gazlar canlıların organizmasını bozuyor. Fazla gürültü ve yüksek frekanslı sesler de bazı vücut merkezlerini yıkıntı durumuna getirip ölüme yol açıyor. Binaların çökmesi de aynı etkenlerden...

Yeni bir haber:

Kirliliğe ve gürültüye karşı kentler korunabilecek. Yeni geliştirilen "hava örtüsü" ile kaplanan kentlere hava süzülerek verilecek. Bu "hava örtüsü" gürültü geçirmiyor.

Yeni gelişmeler:

İlk uygulamaya tarihsel kentlerden başlanıyor. Bundan iyi sonuç bekleniyor.

Ve acı bir haber:

Facia! Bir sığınağın süzgeci bozuldu, kirli hava 15.000 kişinin ölümüne yol açtı.

Gelişmeler, gelişmeler:

Uzayda yaşam koşulları uygun dokuz gezegen saptandı. Göç başladı... Bazı kentlerin hava örtüleri yırtılıyor, binlerce kişi ölüyor.

Ve Ay'dan gözlenen olaylar:

Asit gazlar Dünya üstündeki suyu yok ediyor... Gazlar tutuştu, hava alev içinde... Atmosfer kalmadı.. Dünya yavaşladı.. Dünya'da çatlaklar belirdi. Bir patlamayla Dünya yok oldu... Hayat öbür gezegenlerde devam ediyor. Dileriz, kalan insanlar aynı aptallığı yapmazlar.

GÜRÜLTÜ

Emine Sezer

2000 yılı ve Dünya'yı sarsan gürültü tehlikesi.

Diskotekte bir grup:
— Müzik niye durdu?
— Ne durması? Çalıyor!
— Duymuyorum.
— Ne?
— Hiç bir şey duymuyorum!

Hasta ve doktor:
— Neyim var doktor?
— Gürültüden. Sessiz bir yere yerleşin, azalır.
— Yani hiç geçmeyecek mi?
— Maalesef geçmeyecek.

Konuşmalar:
— Sessiz araba yapılamaz mı?
— Ses geçirmeyen cam yapılmış.
— Radyoyu kıs. Yanda hasta var.
— Yasa koymuşlar. Gürültü belli bir düzeyi aşmayacak.
— Bizler de görevimizi yapıp gürültü artınca polise haber vereceğiz.

Cumhurbaşkanı ve başbakan:
— Ne yapalım?
— Gürültü ve zararları hakkında halkı uyaralım.
— Yasalar koyalım.
— Halka parasız dergi dağıtalım.
— Açık oturumlar yapalım.

İSMET İNÖNÜ

CUMHURİYET döneminin ünlü siyaset adamı İsmet İnönü, 25 Aralık 1973'te öldü. Kurtuluş Savaşı'nın önde gelen komutanlarından olan, cumhurbaşkanlığı ve üç kez başbakanlık görevlerinde bulunan İsmet İnönü, 1884'te İzmir'de doğmuştur. Babası Malatyalı Hacı Reşit bey, annesi Cevriye hanımdır.

İnönü, ilk öğrenime Sivas'ta başladı. Sonra bu kentte Askeri Rüştiye'ye girdi. İstanbul'da Topçu Okulu'nda öğrenimini sürdürdü. 1903'te teğmen olarak Harp Okulu'nu bitirdi. Kurmay okulunu da bitirerek 1906'da kurmay yüzbaşı rütbesiyle Edirne'deki İkinci Ordu'ya atandı.

Edirne'de İttihat ve Terakki adlı gizli derneğin üyesi oldu. 31 Mart gerici ayaklanışını bastıran Hareket Ordusu'nda görev aldı. Ayaklanmanın başlaması üzerine 1910'da Yemen'deki birliklere katıldı. Burada kurmay başkanlığı yaptı. 1913'te Çatalca'ya atandı. Bulgarlarla yapılan çarpışmalarda ve Edirne'nin kurtarılmasında bulundu. 1915'te albaylığa yükseldi. Kafkasya, Suriye ve Filistin cephelerinde görev yaptı. Bu arada Mustafa Kemal Paşa'yla tanıştı.

16 Mart 1920'de İstanbul'un düşmanlarca işgali üzerine Anadolu'ya geçti. Burada Mustafa Kemal'in yürüttüğü Kurtuluş Savaşı hazırlıklarına katıldı. 23 Nisan 1920'de açılan Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne Edirne milletvekili olarak girdi. Kurulan ilk hükümette genelkurmay başkanı olarak yer aldı. 25 Ekim 1920'de Batı Cephesi Komutanlığı'na getirildi. Yunanlılar karşısında Birinci ve İkinci İnönü savaşlarını kazandı. Kurtuluş Savaşı sonunda Mudanya'da ateşkes görüşmelerine temsilci olarak katıldı. Lozan barış görüşmelerinde de baştemsilcilik yaptı.

Cumhuriyet kurulduktan sonra ilk hükümeti kurma görevi İsmet İnönü'ye verildi. 1924 Kasımına kadar bu görevde kaldı. 1925'te ikinci kez başbakan oldu. Bu görevi 1937'ye dek sürdürdü. Atatürk'le anlaşmazlığa düştüğü için görevden çekildi. 11 Kasım 1938'de, Atatürk'ün ölümüyle boşalan cumhurbaşkanlığına Meclis oybirliğiyle onu seçti.

İsmet İnönü, cumhurbaşkanlığı sırasında uygulanan siyasetle ülkenin İkinci Dünya Savaşı'na girmemesinde rol oynadı. 1945 yılında çok partili düzene geçmekte öncülük etti. 1946'da başka partilerin de katıldığı ilk seçimi CHP kazandı. İnönü, yeniden cumhurbaşkanı seçildi. Çeşitli yasa değişiklikleri yapılmasına önayak oldu.

1950 seçimleri CHP'nin yenilgisiyle sonuçlanınca İnönü de DP iktidarına karşı muhalefet görevine başladı. 1960'a kadar gittikçe zorlaşan sıkı bir siyasal savaşımda bulundu. 27 Mayıs 1960 askeri hareketinden sonra Kurucu Meclis çalışmalarına ve yeni anayasanın hazırlanmasına katıldı. 1961 seçimlerinin ardından hükümet kurma görevini üstlendi. 1965'e dek üst üste üç kez aynı görevde bulundu. Yakın tarihimizde önemli gelişmeler sayılabilecek askeri ayaklanmalar, Kıbrıs olayları, plânlı ekonomi, Grev ve Lokavt Yasası'nın çıkarılışı, Türkiye'nin Ortak Pazar'a üyelik başvurusu, Sovyetler Birliği ile ilişkilerin dostluk çerçevesine girişi bu döneme rastlar.

1965 ve 1969 seçimlerini CHP yitirince İnönü, muhalefet görevine yeniden döndü. CHP içinde beliren gelişmelerle bağdaşamadığı için 8 Mayıs 1972'de partinin başkanlığından ayrıldı. Ölümüne değin Senato üyeliğiyle yetindi.

KISACA...

24 Aralık 1638
İran üzerine sefere çıkan Sultan IV. Murat Bağdat kentini yeniden ele geçirdi.

24 Aralık 1761
Sultan III. Selim doğdu.

24 Aralık 1867
Ünlü ozan Tevfik Fikret doğdu.

25 Aralık 1921
Gaziantep kenti, halkının direnişiyle düşman işgalinden kurtuldu.

26 Aralık 1925
Kullanmakta olduğumuz saat ve takvim birimleri kabul edildi.

27 Aralık 1936
İstiklâl Marşı'nın yazarı ünlü ozan Mehmet Akif Ersoy öldü.

28 Aralık 1844
Ünlü öykü ve roman yazarımız Ahmet Mithat efendi doğdu.

TÜRKÇE

1. "Ağaca çıkan keçinin, dala bakan oğlağı olur." Atasözünün anlamı bunların hangisidir?
   a) Her çocuk kendi ailesinin benzer özelliklerini taşır
   b) Anne, baba her davranışı ile çocuklarına örnektir
   c) Çocuklar baba mesleklerini seçmek isterler
   d) Çocuklar büyüklerin arkalarından ağlarlar

2. Bir duyguyu, bir düşünceyi, bir haberi ya da isteği tam olarak anlatan söz dizisine ne denir?
   a) Mısra
   b) Cümle
   c) Paragraf
   d) Söz dizisi

3. Bu atasözlerinin hangisinde insanların tek başına yaşayamayacakları ve her zaman birbirlerine gereksinme duyacakları anlatılıyor?
   a) At yiğidin yoldaşıdır
   b) Arpa eken buğday biçmez
   c) Can canın yoldaşıdır
   d) Ananın bastığı yavru incinmez

4. "Yeni gelen hastaya sordu" tümcesinde hangi sözcük dolaylı tümleçtir?
   a) Yeni
   b) Gelen
   c) Hastaya
   d) Sordu

5. "Kaynayan kazan kapak tutmaz." Atasözü için bunların hangisi doğrudur?
   a) Gerçek anlamlıdır
   b) Mecaz anlamlıdır
   c) Birden çok temel fikri vardır
   d) Hepsi doğrudur

6. Bunların hangisi gerçek anlamlı atasözüdür?
   a) Yol yürümekle borç vermekle tükenir
   b) Vakitsiz öten horozun başını keserler
   c) Sırça köşkte oturan komşusuna taş atmaz
   d) Öfkeyle kalkan ziyanla oturur

"Üzüm üzüme baka baka kararır." Atasözündeki temel düşünce nedir?
   a) İlerleme
   b) Kâr
   c) Övünç
   d) Etki

8. "Ali cebi delik bir çocuktur." Tümcesindeki deyimin anlamı nedir?
   a) Cömert
   b) Yoksul
   c) İşsiz
   d) Umursuz

9. Bunların hangisi "beğenilmek" anlamına gelir?
   a) Gözü tok
   b) Gözü kalmak
   c) Göze girmek
   d) Gözü açık

10. Bu deyimlerin hangisi övgüdür?
    a) Eli uzun
    b) Eli uz
    c) Eline kalmak
    d) Eli sıkı

SOSYAL BİLGİLER

1. Timur, hangi savaşta Yıldırım Beyazıt'ı yenerek Osmanlı Devleti'ni kargaşaya sürükledi?
   a) 1302 Ankara Savaşı
   b) 1396 Niğbolu Savaşı
   c) 1389 İstanbul Kuşatması
   d) Hiçbiri

2. Bursa'daki Yeşil Cami ve Türbesini kim yaptırdı?
   a) Yıldırım Beyazıt
   b) Orhan Bey
   c) I. Murat
   d) Çelebi Mehmet

3. II. Murat bunların hangisini yapmadı?
   a) Anadolu (Celali) İsyanlarını bastırdı
   b) Macarlar ve Sırplarla savaştı
   c) Karaman ve Candar – İsfendiyaroğulları beyliklerini aldı
   d) Macarlarla 10 yıllık barış yaptı

4. Anadolu Hisarı'nı kim yaptırdı?
   a) II. Mehmet
   b) III. Mehmet
   c) Yıldırım Beyazıt
   d) Fatih Mehmet

5. Bunların hangisi Çelebi Mehmet zamanında olmadı?
   a) Anadolu beylikleri yeniden kuruldu
   b) Eflâk vergiye bağlandı
   c) Venediklilerle deniz savaşı yapıldı
   d) Bazı Anadolu beylikleri kaldırıldı

6. Bunların hangisi başkenttir?
   a) Tiran
   b) İşkodra
   c) Korica
   d) Draç

7. "Leva" hangi ülkenin para birimidir?
   a) Yugoslavya
   b) Yunanistan
   c) Bulgaristan
   d) Arnavutluk

8. Meriç akarsuyunun kaynağı olan Rila dağları bu ülkelerin hangisindedir?
   a) Yunanistan
   b) Yugoslavya
   c) Romanya
   d) Bulgaristan

9. Deniz yoluyla İzmir'den Pakistan'a giderken bunların hangisinden geçilmez?
   a) Akdeniz'den
   b) Basra Körfezinden
   c) Kızıldeniz'den
   d) Umman denizinden

10. Bunların hangisi paralel dairelerinin özelliklerindendir?
    a) Hepsi aynı uzunluktadır
    b) Aralarında 4'er dakikalık zaman vardır
    c) Ekvator en büyük paralel dairesidir
    d) Hepsi 360 yarım dairedir

FEN VE TABİAT

1. Toprak altında, maden kömürü, elmas, linyit gibi değerlerin oluşmasında, bunların hangisinin etkisi olmaz?
   a) Tortul kayalar altında kalmış bitki artıklarının olması
   b) Sıkışma, su ve havadan arınma
   c) Yeraltındaki sıcak suların eritme gücü
   d) Basınç ve sıcaklık yükselmesi

2. Maden ocaklarında neden çelik direkler kullanılır?
   a) Galerilerin çökmemesi için
   b) Yangın tehlikesinin önlenmesi için
   c) Ucuz ve kolay elde edildiği için
   d) Yerleştirme kolaylığı olduğu için

3. Bir petrol yatağında, su, gaz, petrol bulunur. Bunların yerden aşağıya sıralanışı hangi yanıttadır?
   a) Gaz – su – petrol
   b) Petrol – gaz – su
   c) Su – gaz – petrol
   d) Gaz – petrol – su

4. Yeraltındaki suların temiz ve mikropsuz olmalarının sebebi nedir?
   a) Kireçli ve kumlu kayaların mikropları öldürmesi
   b) Toprak tabakalarının suları süzgeç gibi süzmesi
   c) Yeraltı sıcaklığının suyu kaynatması
   d) Madensel tuzların suyu temizlemesi

5. Kaynaklara daha çok yanıtlardan üçünde rastlarız. Birinde ise pek görülmez. Kaynakların çok seyrek rastlandığı yerler neresidir?
   a) Dağlar
   b) Yamaçlar
   c) Ovalar
   d) Vadiler

6. Baş kemiklerimizin hangisi hareketlidir?
   a) Kafatası
   b) Üst çene
   c) Şakaklar
   d) Alt çene

7. Gözün yapısında, göze rengini veren hangi kısımdır?
   a) İris
   b) Ağ tabaka
   c) İç kulak
   d) Östaki borusu

8. Kanı kalpten alıp götüren damarların adı nedir?
   a) Atardamar
   b) Toplardamar
   c) Kılcaldamar
   d) Hepsi

MATEMATİK

1. 0.0122 m2 kaç cm2 eder?
   a) 122 cm2
   b) 0,122 cm2
   c) 12,2 cm2
   d) 1220 cm2

2. 5 hm2 ve 24 dam2 kaç metrekare eder?
   a) 5240
   b) 5024
   c) 50024
   d) 52400

3. 4843 dm2 kaç dam2 eder?
   a) 4,843
   b) 0,4843
   c) 48,43
   d) 484300

4. Bir kenarı 25 cm. olan küpün alanı kaç cm2 eder?
   a) 3500
   b) 3250
   c) 3750
   d) 3000

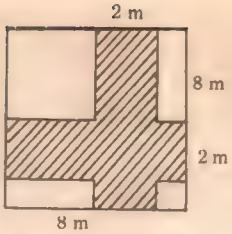

5. Kenarları 8 m uzunluğunda olan kare şeklinde bir arsanın içinden şekilde gördüğünüz biçimde 2 m. genişliğinde iki yol açılmıştır. Yolun dışında kalan kaç metrekaredir?
   a) 36
   b) 28
   c) 64
   d) 16

6. Üç ardaşık sayının toplamı 96'dır. Bu sayılar bunların hangisi olamaz?
   a) 30
   b) 31
   c) 32
   d) 33

7. İki ardaşık çift sayının toplamı 278'dir. Bu sayılardan büyüğü kaçtır?
   a) 138
   b) 140
   c) 142
   d) 144

8. Hangi sayının üç katı, 27'nin 10 katına eşittir?
   a) 70
   b) 80
   c) 90
   d) 60

9. Kururken ağırlığının 1/7'sini kaybeden 1980 kg. kuru sabun kurumazdan önce kaç kilogram geliyordu?
   a) 2310
   b) 2250
   c) 2340
   d) 2450

10. 3650 lirasını % 20 ile bankaya yatıran bir ev hanımı 4 yıl sonra bankadan parasını kaç lira olarak alır?
    a) 2920
    b) 5570
    c) 5472
    d) 6570

Yanıtlar gelecek sayıda

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

TÜRKÇE
1) d, 2) d, 3) b, 4) a, 5) c, 6) b, 7) b, 8) b, 9) a, 10) a

SOSYAL BİLGİLER
1) c, 2) a, 3) b, 4) c, 5) b, 6) b, 7) a, 8) b, 9) d, 10) b

FEN VE TABİAT
1) a, 2) b, 3) b, 4) c, 5) b, 6) c, 7) a, 8) d, 9) b,

MATEMATİK
1) c, 2) a, 3) a, 4) c, 5) b, 6) a, 7) d, 8) d, 9) a, 10) a

BİZİM
ALİ

TAŞKIN AMCA

BİSİKLET HIRSIZI

MERHABA can çocuklar!

Televizyonun, bir eğlence dalı olduğu kadar, eğitici bir öğe de olduğu artık tümümüzün bildiği ve kabul ettiği bir gerçek. Bu nedenle, televizyon programlarını hazırlayanların topluma zarar verecek, ters anlaşılmalara kaçacak nitelikte programlar düzenlememeleri baş koşul.. Bu ışıklı cam, yaşamımıza o denli girdi ki, onu artık günlük bir gereksinme olarak kabulleniyoruz. İşte bu nedenle yöneticiler büyük bir sorumluluk altındadırlar.

Bunları neden mi yazıyorum? Bakın neden? Doğu illerimizden birisinde oturan ortaokul öğrencisi bir okurumdan bir mektup aldım. Okurumuz Şerafettin Yılmazer diyor ki: "Taşkın Amcacığım! Geçenlerde bir akşam televizyonda bir film izledim. Belki sen de izledin, adı "Bisiklet Hırsızları." Ne kadar duygusal bir filmdi değil mi? Adi bir hırsızın, geçim sıkıntıları içinde bocalayan bir aileye verdiği zarar, ne kadar güzel yansıtılmıştı ekrana.. O zavallı afiş işçisi, acaba geçimini nasıl sağladı sonra? Çok merak ediyorum. Bu mektubu neden mi yazdım? Bakın neden Taşkın Amcacığım.. Bizim burada Ömer dayı adında yaşlı bir adamcağız yaşar.. Bu adamın dört çocuğu, bir de eşi var. Ama zavallı yaşlı amcanın iki bisikletinden başka geçim kaynağı yok. Bunları kiraya verir saati on liradan. Böylece geçimini sağlamaya çalışır. Bu çok eski bisikletleri onaracağım, patlayan lastiklerini yapıştıracağım, diye canı burnundan gelir. Geçenlerde Ömer dayının bisikletlerinden birini kaçırdılar. Hâlâ bulunamadı. Çevre bucaklarından birinde görülmüş. Belki yakalanır, belki yakalanmaz, orası yakında belli olur, ama bu vicdansız çocuğun yaptığı çok kötü bir şey. Bir adamın ekmek parasını çalmış olmuyor mu? Bu çocuğa lanet ediyorum. Elimden gelse bir bisiklet armağan edeceğim Ömer dayıya.. Ah, o çocuk da bu filmi görse de yaptığının ne kadar kötü bir şey olduğunu anlasa.. Haksız mıyım Taşkın Amca?"

Duygulu okurumuz Şerafettin Yılmazer'i kutlamamak elde değil. Ben, ortaokul öğrencisiyken İstanbul'da Yenikapı kıyılarında, sandallarını kiraya veren bir kaç Karadenizli sandalcının da buna benzer olaylar gelmişti başlarına.. Sandalı, gezme bahanesiyle kiralayan bir kaç duygudan yoksun çocuk, zavallı adamcıkların sandallarını kaçırmışlardı. Onların, günlerce "Sandalım gelecek," diye ufuklarını gözlediklerini anımsarım.

"Ekmeğini taştan çıkarmak" diye bir deyim vardır, bilirsiniz herhalde. Bu adamcağızlar da ekmeklerini sandaldan, bisikletten çıkarmaya çalışırlar. Ama, yüreklerine kötülükler tünemiş bazı kişiler, hiç acımadan, merhamet duymadan, bu zavallıların ekmeklerine el atarlar.

Televizyondaki bazı filmlerin gerçekçi bir ders niteliği taşıdıklarına inananlardanım. Herkes, kendisine düşen ders paymı alabilse, toplumumuz güllük gülistanlık olur. Bisikletçi Ömer dayıya ben de acıdım. İnşallah, kolluk kuvvetleri bu küçük hırsızı kısa sürede bulur, yargı organlarımız da onu şiddetli bir biçimde cezalandırır. Aklından kötülük geçiren her çocuk —şayet varsa—, Doğu Anadolulu okurum Şerafettin Yılmazer gibi düşünmeye zorunludur. Değil mi?

Tüm, iyiyürek taşıyanlara selâm!.

VAHİT AMCA

Başlarafı 8'ci sayfada

Vahit Amca işinin gereği gün oldu dağlara çıktı. Oralardan renkli kaya parçaları bulup getirdi. Yorgunluk duymadan çalıştı. Yüzlerce, binlerce gülleler yaptı. Onları yaparken kendi çocukluğunu yaşadı. Türküler, maniler söyledi. Komşu dükkâncılar geldiğinde birlikte sohbet edip çay içtiler. O gelen kişilerin aralarında geriye dönük olanların konuşmalarını duyunca Vahit Amcanın yüzü değişiyordu.

— Yahu şu çocuklara bakın da utanın diyordu. O Tanrıya yakın varlıklardan utanın. Her gün gülle almak için yanıma gelirler. Nasıl olduğumu sorarlar. Bir cıvıltıdır gelir geçer. Onlar ne sevilesi varlıklar öyle. Bu yaşı yaşadım, çocuğum olmadı. Bundan sonra da olacak değil. Gelin görün ki ben bütün çocukları kendi çocuklarım gibi görüyorum.

Gün geldi, Vahit Amcanın karısı öldü. O yine gülle yapıp çocuklara satıyordu. Ama bir gün eli ayağı tutmaz oldu. Dükkânı kapandı. Evinde yalnız kaldı. Yatağından güçlükle kalkıyordu. Onu yaşama bağlayan çocuklardı. Bölük bölük gelerek kendisini yokladılar. Kimi yemek getirdi, kimi çiçek. Vahit Amca yanına gelen çocukları yakından izledi.

— Ah diyordu, elim ayağım tutsa da yine gülleler yapsam sizlere. Sevindirebilsem...

Çocuklar Vahit Amcanın ellerini yoklayıp saçlarını okşadılar, yanaklarından öptüler.

— Vahit Amca, sen hiç üzme kendini dediler. Biz seni yalnız koymayız. Canın ne isterse söyle. Sen bize gülleler yaptın. Oyunlar oynattın. Türküler söyledin. Masallar anlattın. Yaşamın sevgisiyle, gerçeğini öğrettin. Kötülük senin yanından geçmiyordu. Biz seni bir bilge kişi olarak tanıdık. Her sözünde umutlandık. Geleceğe bakışın hoşumuza gidiyordu. Nice yazılar yazdık senin için. O iyi yanlarını babalarımıza, annelerimize, kardeşlerimize, hısımlarımıza, akrabalarımıza, dostlarımıza, öğretmenlerimize anlattık. Düşlerimize girdin. Orada bile görev yaptın bize.

Çocuklar öyle dediler. Onların bakışlarında Vahit Amca her gün biraz daha büyüyordu. Derken çok sürmedi. Vahit Amcanın elleriyle ayakları şişti. Çocuklar bir olup onu doktorlara gösterdiler. Yatağının yanındaki eski masanın üstü türlü ilâçlarla doldu. Vahit Amca durumunu biliyordu. Öyle de olsa, çocuklar sıkıntıya düşmesin diye dudaklarından gülüşleri eksik etmedi.

Bir bahar sabahıydı. Vahit Amcanın ölüm haberi ortalığa yayıldı. Evinin yöresiyle içi bir anda çocuklarla dolmuştu. Yüzlerce çocuk. Elleri çiçekli çocuklar... Hepsi de Vahit Amcanın yüzünü görmek istediler. Sessizdiler. İçlerinden biri:

— Vahit Amcamız öldü. Gayri onu göremeyeceğiz,dedi.

Bu söz karşısında bir kız öğrenci seslendi:

— Hayır dedi, hayır arkadaşlar, Vahit Amcamız ölmedi. O hep aramızda yaşayacak. Bizlere çocuğu gibi davrandığından, ileriyi gördüğünden, emek sunduğu güllelerle, gülüşleriyle, sevgisiyle yaşayacak...

bırakın yaratıcı ve becerikli çocuklarınız olsun..

ECE OYUN KİTAPLARINDA
çocuklarınıza 300'ü aşkın
oyun ve oyuncak panayırı var.

Yalnızca bir parça kağıtla, evinizdeki düğme, ip, paçavra gibi malzemelerle bunları yapabilirler. Bırakın yapsınlar.

Kendi yaptıkları oyuncaklar dükkanlarda satılanlardan çok daha değerlidir.. Unutmayın.

Bırakın, oyuncaklarını kendileri yapsınlar. Göstersinler arkadaşlarına.. Gurur duysunlar. Gurur duyun.

Kitapçılarda bulamazsanız. Kuponu kesip bize yollayın.

Ajans incili

☐ Çocuklar İçin Hediyelik Eşya Sanatı
☐ Çocuğunuz ve Oyun
☐ Çocuklar İçin Kağıttan Oyunlar
☐ Çocuklar İçin Ev Oyunları

Adınız : _____

Adresiniz : _____

_____

Çocuğunuz ve Oyun özellikle siz büyükler içindir.

ECE YAYINLARI

Halaskârgazi Cad. Yapı Han 360/14
Şişli-İstanbul Tel. : 476931 - 408815

Nepal'e dünyanın dört bir yanından turistler akıyor. «Dünyanın Damı» sayılabilecek ülkede en çok ilgiyi başkent çekiyor...

KATMANDU

NEPAL, Hindistan'ın kuzeyinde yer alan küçük bir ülke... Her yıl binlerce turist yine binlerce kilometre aşarak bu şirin beldeyi görmeye geliyorlar. Başkent Katmandu'dan çeşitli hediyelik eşyaları satın alarak ülkelerine götürüyorlar.

Turistlerin ilgisini en çok çeken eşyalar arasında renk renk boncuklar, kilimler, halılar ve kilden yapılmış heykeller var. Nepal'li ustalar bu eşyaları binlerce yıl önce kullandıkları tekniklerle üretiyorlar. Örneğin, günümüzde, batı ülkelerinde kullanılan boncuk üretme teknikleri Nepal'li ustalarca hiç kullanılmıyor.

Nepal'de kilimcilik de çok gelişmiş. başkent Katmandu'da neredeyse her evde küçük bir tezgah bulunuyor...

TUĞ-HAN'ın HİZMETİ

yarının büyükleri

KÜÇÜK EVREN'i

sizler için derledik

Sizler için, size seslenen 30 ADET dünyaca ünlü dev eseri biraraya getirdik. Adına da KÜÇÜK EVREN dedik. Sadece size okumayı, kitap sevgisini, araştırıcı olmanızı, amaçladık. Okudukça yeni şeyler öğrenecek, Küçük Evren içinde büyüyecek, okumayı daha da çok seveceksiniz.

KÜÇÜK EVREN de Steinbeck. Goethe. dickens Tolstoy Goscinny Azız Nesin. Ahmet Rasım. Behrengi. Bekir Yıldız. Erdal Öz. Erol Toy gibi yazarlar, Küçümen Kurnaz Tilki. Arı Maya. Beyaz Yele. Falaka. Altın Saray gibi eserler var

peşin 1450TL. vadeli, 1700 TL (450 TL peşin 5 ay vade)

İstanbul dışındaki illere peşin olmak şartıyla
POSTA İLE ÖDEMELİ GÖNDERİYORUZ (ISTANBUL icindekilere vadeli olabilir)
Bunun için yandaki kuponu kesip velinize imzalattıktan sonra bize postalayınız.

Adres: Tuğ-Han Ticaret Lamartin cad. 30/2 Taksim-İstanbul

ADI ve SOYADI
ADRES
VELİNİN ADI
İMZA
☐ peşin ☐ vadeli

grup
gm 1

LARRY YUMA

2 VADİDEKİ TEHLİKE

ÖZET: Sachito'nun peşindeki adamlar Larry Yuma ile karşılaşırlar. Birlikte konuşarak kente doğru giderler.

BENİ TEHDİT Mİ EDİYORSUN ?
EVET ! YOKSA GELMEZSİN..
GİDERKEN BİR KADEH İÇEBİLİR MİYİM ?
OLMAZ, DAĞLARDA AYIK OLMAN GEREK !
DAĞLARDA MI ? ORADA SACHİTO'NUN ADAMLARI BİZİ KESER DELİKANLI !
HADİ, HADİ. SACHİTO, SIRTINA DAYALI BİR TABANCADAN İYİDİR..
DEEH!
NEREYE GİTTİĞİMİZİ SORABİLİR MIYIM ?
JONES KENNON'UN YANINA..
ORAYA AT ARABASIYLA GİDİLMEZ Kİ EVLÂDIM.. KENNON ŞİMDİ OTEKİ DÜNYADA...

DEVAM EDECEK

MATEMATİK OYUNLARI

UĞUR AKER

BİLİMCE OYUNU

Bugün size iskambil kâğıdı ile oynanan bir oyundan söz edeceğim.

— Matematik ile iskambil kâğıtlarının ilgisi ne? diyebilirsiniz.

Gerçekte bir çok kâğıt oyununda başarının yolu matematik kuramlarını yerinde uygulamaktan geçer.

Oyuna, "Bilimce Oyunu" adını takmanın bir nedeni var. Bilim adamlarının araştırma yaparken kullandıkları yöntemle bu oyun arasında bir başatlık söz konusu. Dış ülkelerde bazı deneyimsel okullarda bu tür oyunlar eğitim programlarının bir parçası olarak oynanmakta.

OYUNUN KURALLARI

Bilimce Oyunu 52'lik normal bir oyun kâğıdı destesiyle oynanır. Oyuncular, sırayla kâğıt dağıtıcılığı görevini üstlenirler... Herkes iki kez dağıtıcılık yaptıktan sonra oyun sona erer. Alınan toplam puana göre kazanan belirlenir.

Kâğıt dağıtıcısının üç görevi vardır:

1. — Herkese eş miktarda kâğıt dağıtmak;

2. — Ortaya bir kâğıt açmak ve artan kâğıtları oyun dışı tutmak;

3. — Bir kâğıda yazdığı gizli kurala oyuncuların uyum ve uyumsuzluğunu her oynanan kâğıttan sonra bildirmek.

Dağıtıcı kendisinden başka herkese eşit sayıda kâğıt dağıtır ve yere bir kâğıt açar. Kendisine el dağıtmadığı için dağıtıcı ile birlikte bu oyun için gerekli en az oyuncu sayısı üçtür.

Oyuncu sayısına göre kimi kâğıtlar oyun dışı kalır. Dağıtıcıyı da oyuncu sayısına kattığımızda, üç kişilik oyun sırasında bir kâğıt oyun dışı kalır. Dört kişilik oyunda dağıtılan üç el ve ortaya açılan kâğıt bütün desteyi kullanır. Beş kişilik oyunda üç kâğıt oyun dışı kalır. Oyun dışı kalan kâğıtlar kimseye gösterilmez.

Dağıtıcı bütün elleri dağıttıktan ve ortaya bir kâğıt açtıktan sonra bir kâğıda yazmış olduğu oyun kuralını kapalı olarak önüne kor. Oyun süresinde dağıtıcıdan başka kimse bu kâğıda bakamaz.

Bu kuralı bir doğa yasası diye düşünebiliriz. Bilginleri simgeleyen oyuncular bu doğa yasasını bulmak isterler. Yasayı bulma sonucu elde edecekleri puanlar da bilginlere sağlanan olanakları gösterir.

Dağıtıcının gizli kuralı oyunun sonunda açılır ve dağıtıcının kendi kuralına aykırı bir karar vermediği saptanır. Dağıtıcı kendi kuralını bozmuşsa ceza olarak puan düşer.

Oyuncuların amacı ellerinde kalan kâğıt sayısını azaltmaktır. Bunu başarmaları dağıtıcının koyduğu gizli kuralı bulmakta gösterecekleri çabukluğa bağlıdır.

PUANLARIN HESAPLANMASI

Dağıtıcının puanı: Oyunun ilk yarısı bitince dağıtıcının alacağı puanlar hesaplanır. En az kabul edilmemiş kâğıdı olan oyuncunun önündeki kâğıt sayısı oyuncu sayısının (dağıtıcıdan başka) bir eksiği ile çarpılır. Çıkan sayı diğer kabul edilmemiş kâğıtların toplamından çıkarılır.

Örnek: Dört kişi Bilimce Oyunu'nu oynuyorlar. Dağıtıcı dışındaki oyuncuların önünde sergilenmekte olan kabul edilmemiş kâğıtların dağılımı şöyle: Ayşe'de 10, Bahri'de 7, Canan'da 11. Dağıtıcının puanı nedir?

En az kabul edilmemiş kâğıt Bahri'de bulunuyor: 7. Bu sayı oyuncu sayısının bir eksiği ile çarpılır: 7 X 2 — 14. Çıkan sayı, diğer kabul edilmemiş kâğıtların toplamından (10 — 11 — 21) çıkarılır. 21 — 14 — 7. Dağıtıcının puanı yedidir.

OYUNUN OYNANMASI

Birinci oyuncu elinden bir kâğıdı dağıtıcının ortaya açtığı kâğıdın üstüne koyar. Kâğıt, dağıtıcının koyduğu kurala uygunsa, dağıtıcı, "Olur!" der, değilse, "Olmaz!" der.

Oynanan Kâğıt kabul edilmişse ortadaki destede kalır. Kabul edilen kâğıtlar birbirlerini tümden örtmeyecek biçimde ortada birikir. Oyuncuların bu kâğıtlara bakarak gizli kuralı bulmaları gerekmektedir.

Kabul edilmeyen kâğıtlar ise, o kâğıtları oynamış olanların önünde açık olarak birikir.

Gizli kuralı bulmak için oyuncuların kendi kendilerine ileri sürdükleri tahminler bilginlerin "Varsayım Kurma"ya da "Hipotez Kurma" dedikleri olaydır. Varsayımlar doğada ölçülen olgularla karşılaştırılır, olgularla ters düşmüyorsa kabul edilir. Oyuncular da tahmin ettikleri kurala göre oynadıkları kâğıtlar kabul edilirse varsayımlarının doğruluğuna inanırlar.

Oyuncular ellerindeki bütün kâğıtları oynayınca oyunun ilk yarısı bitmiş olur. İkinci yarıya başlamadan önce dağıtıcının puanları hesap edilir.

İkinci yarıda oyuncuların önünde sergilenen kabul edilmemiş kağıtlar oynanır. Her oyuncu, sırası geldiğinde, önündeki kâğıtlardan birini oynar. Kâğıt kabul edilmezse geri alır ve önüne kor.

Oyuncuların puanları: Oyunun ikinci yarısı bitince her oyuncu yukarıda anlatılan yöntemle kendi puanını hesaplar. Önünde kalan kabul edilmemiş kâğıtların sayısını, dağıtıcı dışındaki oyuncu sayısından bir çıkartarak bulduğu sayıyla çarpar ve diğer oyuncuların toplam kabul edilmemiş kâğıt sayısından çıkarır. Sonuç sıfırın altında çıkarsa eksi puan yazılır.

Hepinize bu yeni oyunda başarılar dileriz sevgili okurlarımız.

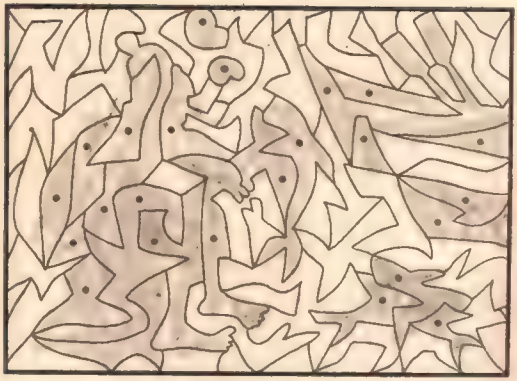

Noktalı yerleri kurşunkalemle boyayalım. Ortaya çok güzel bir resim çıkacak...

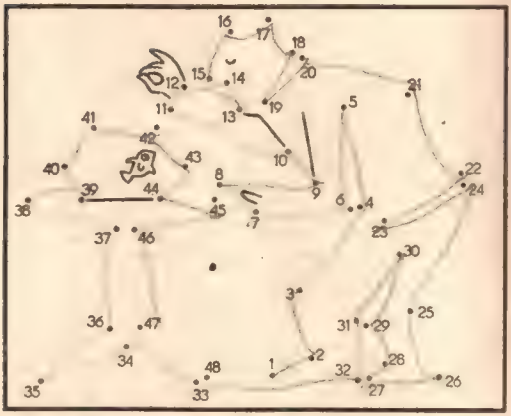

Noktaları numara sırasına göre birleştirin. Bakalım ortaya ne çıkacak?

Bilmece Bulmaca

Yanıtlar 64. sayfada

YENİ BİLMECELER

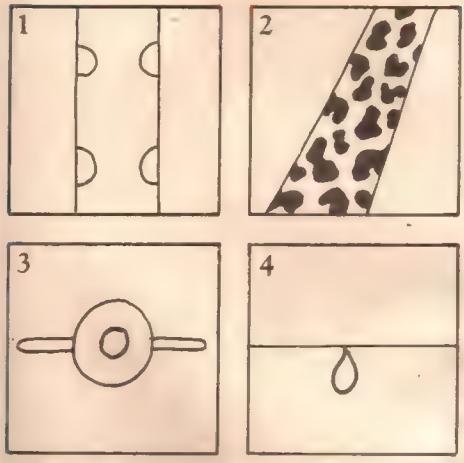

Bu sayfamızda sizlere zaman zaman bizlere ilginç gelen yeni bilmeceler soruyoruz. İşte bunlardan birkaçı daha... Resimleri dikkatle inceleyin ve ne olduklarını bulmaya çalışın. Başaramazsanız yanıtlar sizi 64. sayfamızda bekliyor...

8 FARK

Aşağıda iki resim görüyorsunuz. İlk bakışta ikisi de birbirinin aynı, öyle değil mi? Ama dikkatle bakarsanız arada tam sekiz fark bulacaksınız. Resimler bizden, bulması sizden.

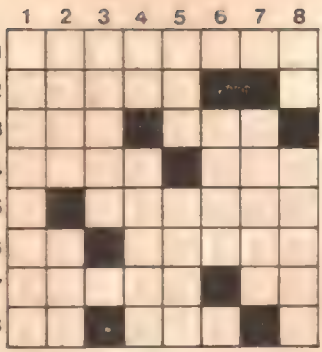

SOLDAN SAĞA: (1) Taraf tutmayan, başkalarına katılmayan. (2) Tayin etme. (3) İnsan vücudunun dış yüzü — Aç olmayan. (4) (tersi) Gevşek karşıtı. — (tersi) Bir tür toprak. (5) Arkalığı olmayan iskemle. (6) Bir nota — Terzi aleti. (7) Aksayan, hafifçe topallayan — (tersi) Bir emir. (8) Bir bağlaç — Afrika'da bir akarsu.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: (1) Birbirine çatmak. (2) Bir hanım giysisi — Bir sayı. (3) Değil. (4) (tersi) Bir nota — Tahılların harmanda taneleri ayrıldıktan sonra kalan saplarına verilen ad. (5) Parlak olmayan, donuk — Bir erkek adı. (6) Bir şeyin akmasına yarayan, üst yanı açık boru. (7) Bir meyve. (8) Bir nota — Marangoz aleti.

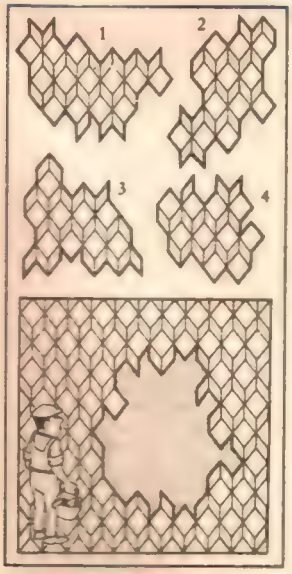

DUVARCI

Yukarıdaki dört şekilden ikisi, alttaki duvardan alınmış. Acaba onları bulabilir misiniz?

POLİS DOSYASI

Komiser acaba adamın katil olduğunu nasıl anladı?

İKİ RESİM

Yandaki şekiller birbirinin aynı, ancak birindeki bazı şekiller, öbüründe değişik yerlerdedir. Bu beş şekli ve yerlerini bulunuz

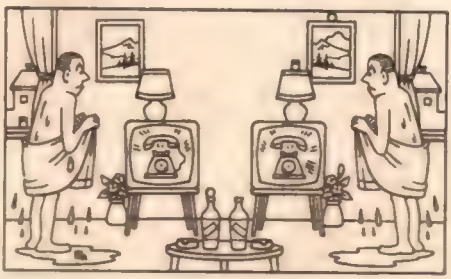

HER HAFTA BİR KONU

ENDÜSTRİ BİTKİLERİ

Onsekizinci yüzyıl başlarında uygar ülkeler insanlarının giydiği elbiselerin kumaşları; yün, pamuk ve ketenden dokunurdu. Bunların içinde yün, çoğunlukla kullanılan bir dokuma elemanıydı. Bugün ise "endüstri bitkileri" arasında bulunan pamuk ve ketenden elde edilen ipliklerle dokunan kumaşlar geniş ölçüde kullanılmaktadır.

İplik yapmak için bize lif sağlayan bitkiler pek çoktur. Avrupa ülkeleri bu bitkilerden ancak birkaçını tanır. Öbür ülkeler, genellikle sıcak iklimli bölgeler insanları, giyim eşyalarını çokluk lifli bitkilerden sağladıkları dokumalardan yaparlar. Bunlar arasında Asya'da jüt ve kapok; Afrika'da hasır otu, halfe otu ve çeşitli hurmalar; Sonda adalarında sagu ağacı; Orta ve Güney Amerika'da öd ağacı en önemlileridir... Ama dokuma endüstrisinde kullanılan bitkilerin "üç büyüğü" keten, pamuk ve kenevirdir.

Keten (Linum usitatissimum): Ketengillerden olan keten, yıllık, ortalama 1 m. boyunda, sivri yapraklı, mavi çiçekli, kahverengi parlak tohumlu bir bitkidir. İçi boş saplarının lifleri hemen hemen katıksız selülozdur ve çok uzundur (20 - 50 mm. arası). Avrupa, Kuzey Afrika, Hindistan, Japonya, Kuzey ve Güney Amerika ile yurdumuzda en çok Karadeniz bölgesinde yetiştirilmektedir.

Ketenin ince lifleri dokumacılıkta, çeşitli kumaşlar yapımında kullanılır. Kaba liflerinden ise sicim, halat ve ipler yapılır.

Pamuk (Gossipium herbaceum): Sapı odunlaşmış, boyu 1-2 m. arası, enli yapraklı, sarı ve beyaz çiçekli, yıllık bir bitkidir. Tohumlarını kaplayan incecik, beyaz teller katıksız selülozdandır. Dokuma endüstrisinde kullanılan bu ince beyaz tellerdir. Pamuk üretiminde başta gelen ülkeler, Amerika Birleşik Devletleri, Çin, Hindistan, Meksika, Mısır ve Türkiye'dir.

Kenevir (Cannabis sativa): Kendir diye anılan kenevir, kendirgillerden, yıllık, uzun boylu (120-350 cm. arası), el ayası biçiminde ince ve uzun yapraklı bir bitkidir.

MEKTUP ARKADAŞI

Türkiye'nin her yöresinden yeni arkadaşlar edinmek ister misiniz? Bize adınızı, adresinizi, nelerle ilgilendiğinizi kısaca yazın. Bu köşede yayımlayalım...

- HÜLYA DENİZ: Yaşım 15. Lise öğrencisiyim. Kitap okmayı, yüzmeyi dansetmeyi çok severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Tepecik Mah. Turgutreis Cad. No: 39 BODRUM
- MÜNİP KURTDERELİ: Yaşım 15. Müzik dinlemeyi, futbol oynamayı, gezmeyi çok severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: İnönü Cad. Nur Berber Salonu No: 30 Samandağ – HATAY
- LEYLA ÇONKAR: Yaşım 14. Kitap okumayı, resim yapmayı, müzik dinlemeyi severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Aziziye Mah. Furtun Sok. No: 8 ORDU
- TOLGA BÜLBÜL: Yaşım 10. Spor yapmayı, kitap okumayı, hayvanlarla ilgilenmeyi çok severim. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: Hacıarmağan Mah. Silles Sok. No: 15 BEYŞEHİR
- SELEN AVKAN: Yaşım 11. Pul biriktiririm. Boş zamanlarımda spor yapar, şiir yazarım. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Bedrettin Demirel Cad. Uğur Ap. No: 2 Kumsal – Lefkoşa –KIBRIS
- CİHAN ANBAR: Yaşım 13. Pul biriktiririm. Boş zamanlarımda müzik dinler, gezerim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Çarşambapazarı Merinoslu Sok. No: 10/3 BURSA
- FİLİZ BOSNUR: Yaşım 11. Boş zamanlarımda müzik dinler, spor yaparım. Yazışmak istiyorum.
  Adres: 153. Sok. 38/3 Bornova – İZMİR
- OLCAY ÖZAKINCI: Yaşım 11. Pul ve kart biriktiririm. Kitap okumayı, bisiklete binmeyi, futbol oynamayı çok severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Zindanaltı Cad. Özakıncı Ap. No: 14 EDİRNE
- ERCAN ERGİN: Yaşım 13. Pul biriktiririm. Yüzmeyi ve basketbol oynamayı severim. Yazışacağım.
  Adres: Dumlupınar Lisesi 2–J 3128 MERSİN
- ELİP KILGA: Yaşım 11. Sigara paketi ve kalem biriktiririm. Müzik dinlemeyi, kitap okumayı severim. Voleybol ve masa tenisi oynarım. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Mutluevler Nazlı Cad. 17/2 Çekirge – BURSA
- A. MURAT ALPER: Yaşım 14. Kitap okumayı, masa tenisi oynamayı, gezmeyi severim. Yazışmak istiyorum. Adres: Cumhuriyet Mah. Yeni Uran Yolu Sok. Uygur Ap. K.1 No:2 Nizip – GAZİANTEP
- NİMET YILDIZ: Yaşım 14. Pul ve kart biriktiririm. Kitap okumayı ve müzik dinlemeyi severim. Çeşitli kentlerden arkadaşlarla yazışmak istiyorum.
  Adres: Rasathane Mah. Önder Sok. No: 34 SAMSUN
- H. LÜTFÜ ALPER: Yaşım 11. Spor yapmayı, gezmeyi kitap okumayı severim. Dergi okurlarıyla yazışacağım.
  Adres: Cumhuriyet Mah. Yeni Uran Yolu Sok. Uygur Ap. No: 2 Nizip – GAZİANTEP

YANITLAR

- YENİ BİLMECELER: (1) Ağaca tırmanan ayının önden görünüşü. (2) Pencerenin önünden geçen zürafa. (3) Bisiklete binen Meksikalı. (4) Kurusun diye çamaşır ipine asılmış gözyaşı.
- 8 FARK: (1) Kadının giysisinin yakası. (2) Sepetteki francalanın uzunluğu. (3) Vitrinde, yukarıdaki kutunun üzeri. (4) Vitrindeki şişelerden sağdakinin üstü. (7) Kadının sağ elindeki çantanın sapı. (8) Köpeğin ipinin yeri.
- KARE BULMACA: Soldan sağa: (1) Çekimser. (2) Atama. (3) Ten – Tok. (4) Ikıs – Lik. (5) Tabure. (6) Mi – Makas. (7) Aksak – Ze (8) Ki – Nil.
  Yukarıdan aşağıya: (1) Çatışmak. (2) Etek – İki. (3) Kanıt. (4) İm – Saman. (5) Mat – Baki. (6) Oluk. (7) Kiraz. (8) Re – Keser.
- DUVARCI:

- İKİ RESİM: (1) Şişenin tıpası; resmin asıldığı yer. (2) Telefonun kablosu; tablodaki bulutlar. (3) Evin kapısı; abajurun üstü. (4) Adamın ayağının yanındaki çizgiler; televizyon ekranındaki çizgiler. (5) Su damlası; çiçeğin üst yaprağı.
- POLİS DOSYASI: Adam, bir hırsızı pencereden atlarken gördüğünü söylemişti. Ama bahçedeki ayak izleri, evden kaçan bir adamı değil, eve gelen birini gösteriyordu. Bu küçük ayrıntı, komiserin gözünden kaçmadı.

OKURDAN OKURA

Bu sizin sayfanız... Şiirlerinizi, yazılarınızı, resimlerinizi ve kendi fotoğraflarınızı bekliyoruz.

KUŞ

Benim yerime uç kuş
Ağaçlara kon
Çiçekleri öp
Küçük kuş

Ben de senin yerine
Top oynarım
İp atlarım

NESLİHAN DURSUN

ÇOCUĞA SESLENİŞ

Günaydın çocuklar
Günaydın size
Yarınlarda doğun
Güneşle birlikte

Günaydın çocuklar
Günaydın size
Aşarsınız her engeli
Kalbinizde sevgiyle

Günaydın çocuklar
Günaydın size
Bilgi dolu kitaplarınız
En büyük hazine

Günaydın çocuklar
Günaydın size
Mutluluk verin
Babanıza, annenize

Güldürün yüzlerini
Dinleyin sözlerini
Kırmayın kalplerini
Dermansız bırakmayın
dertlerini

BİLGE FATMA ATASOY

ÇOCUKLAR

Küçüğünü koruyan
Büyüğünü sayan
Milletini seven
Ülkesini koruyan çocuklar

Kardeşliği
Barışı yaşatmaya çalışan
Silahı tanımayan
Evrenin küçük adamları

Aç bırakılan
Hor görülen
Zalimce öldürülen
Küçük çocuklar

Eline silah verilen
Ölüme yollanan
Cahil bırakılan
Unutulan çocuklar

ÜMİT TEKİN

DİŞÇİ

— Sorma biradər, dişçi bir yerine iki dişimi çekti.
— Neden?
— Paramın üstünü verecek bozukluğu yoktu da...

MÜYESSER KARATAŞ

AKILLILIK

Afacan'a babası sorar:
— Sizin sınıfta en akıllı kim?
Afacan düşündü:
— Bilmem ki...
— Canım, dersleri en iyi bilen, en iyi anlatan kim? Onu soruyorum.
Afacan bağırdı:
— Bildim, bildim... Kim olacak öğretmenimiz...

SİBEL SANALP

KIŞ MEVSİMİ

Bembeyaz bir pamuk gibi
Ne güzeldir kış mevsimi
Lapa lapa yağan kar
Çok güzeldir oyunlar

Haydi kızak kayalım
Kartopu oynayalım
Kardan adam yapalım
Ne güzeldir yağan kar

Haydi gelin çocuklar
Televizyona bakalım
Bir yandan da
Kışın zevkini tadalım

YURDAGÜL SOYLUOĞLU

SONBAHAR

Göçmen kuşlar gidiyor
Sonbahar geldi diye
Tüm yapraklar dökülüyor
Sonbahar geldi diye

Kırlarda çiçekler
Goncalar, papatyalar
Hepsi solmuşlar
Sonbahar geldi diye

ÖZGE GÜNDAY

MADEN

Bir yarışmada çocuğa sormuşlar:
— Madeni eritirsek ne olur?
— Maden suyu olur efendim.

BÜLENT AKTAR

TUTSAK GÜVERCİN

Beyaz güvercinim
Neden uçamıyorsun
Masmavi göklerde
Yoksa seni de tutsak mı ettiler
Babam gibi, demir kafeslerde

SÜLEYMAN SÜNEL

Resim: AYŞE CUMALIOĞLU

MIS TIK

YAZISIZ

FIKRALAR

BAĞIRMAYANLAR

Öğretmen, öğrenciye:

— Bağırmadım, bağırmadın, bağırmadı... Bundan ne anlıyorsun? diye sordu.

— Kimse bağırmamış öğretmenim.

HİÇ KAYBOLMAYAN ŞEY

Öğretmen derste Şeyda'ya sordu:

— Söyle bakalım kızım fil nerede bulunur?

— Filler o kadar büyüktür ki öğretmenim kimse onları kaybetmez.

YILDIZLARIN İSİMLERİ

İki ilkokul öğrencisi konuşuyorlardı:

— Gökte yıldızlar var, anladık. Bunları da bir çok aletlerle keşfederler, onu da biliyoruz ama en çok şaştığım şey isimlerini nasıl öğreniyorlar?

PASTA

Enstitüye giden genç kız, akşam sevinçle evine döndü:

— Anneciğim bize bugün pasta yapmasını öğrettiler, dedi.

Annesi:

— Aferin. İyi öğrendin mi bari? diye sordu.

— Öğrenmez olur muyum! Hemen bir tane yaptım bile.

— Peki, nasıl olmuş, tadına baktın mı?

— Tatmak mı? Ne tatması anneciğim. Arkadaşlarım, hepsini bana zorla yedirdiler.

KISACA

YILANIN BAŞ DÜŞMANI ● Yılan "mangust" adı verilen hayvandan korktuğu kadar hiçbir şeyden korkmaz. Hindistan, Mısır ve Avrupa'nın bazı bölgelerinde yaşayan bu hayvan, yılanı yakalayıp yemeye bayılır. Büyük bir fareye benzeyen "mangust"un Hindistan'daki bazı cinsleri, en tehlikeli olan kobra yılanlarını bile korkmadan yakalayıp öldürür.

EN ESKİ MİLLET MECLİSİ ● Avrupa'nın en eski Millet Meclisi İsveç'tedir. 1435 yılında kurulan bu meclis aradan geçen 500 yıldan fazla bir zamandan beri, hâlâ aynı temellere dayanarak görevini sürdürmektedir.

HAVUCUN TOHUMLARI ● Havucun tohumları o kadar küçüktür ki, 2.000 tanesi ancak 3 gram gelir.

NÜFUS ARTIŞI ŞAMPİYONU ● Fransa'nın güneyindeki küçük Monako Prensliği yeryüzünün en küçük devletlerindendir. Bir tek kentten oluşan Monako'da km2'ye 15.000 kişi düşer.

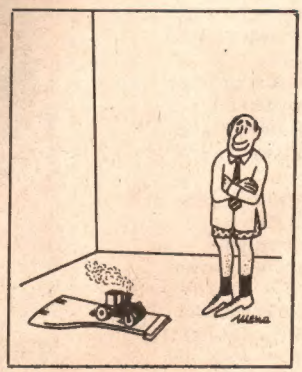

YAZISIZ

Milliyet YAYINLARI

YENİ BİR EĞİTİM HİZMETİNİ KIVANÇLA SUNAR

ÖZEL YABANCI OKULLARA GİRİŞ SINAV SORULARI VE YANITLARI

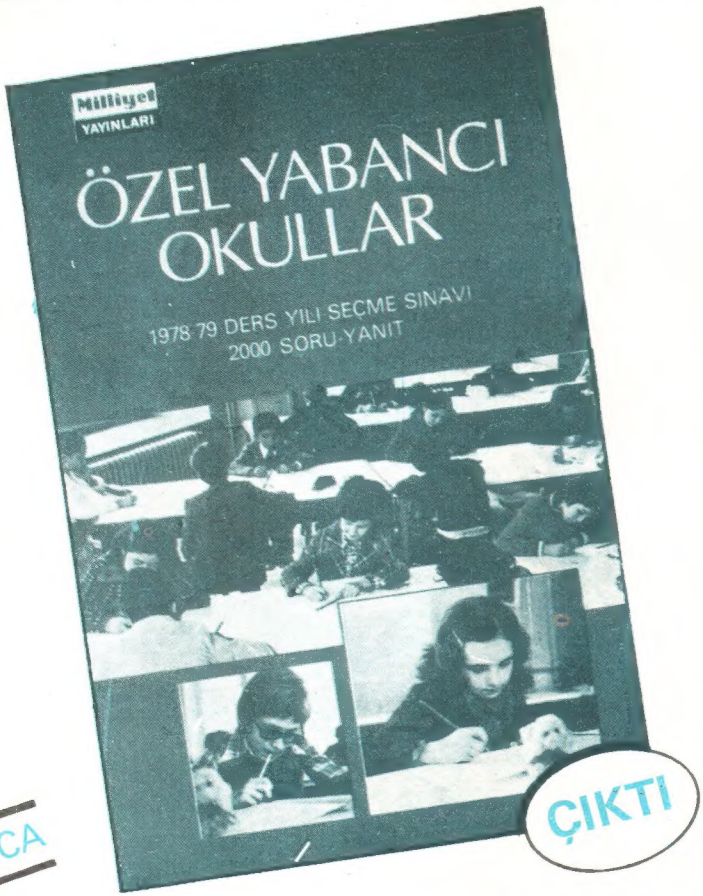

ÇIKTI

AYRICA

● İNGİLİZCE ● FRANSIZCA ● ALMANCA ● İTALYANCA
öğrenim yapan okullara ilişkin ayrıntılı bilgiler

Babanızdan bisiklet değil milyon isteyin.

Babanız,
nicedir istediğiniz bisikleti
tam almaya karar vermişken...
vazgeçin. Bisiklet yerine
milyon isteyin.

Bisiklet parasına
birkaç bin daha katsın,
Pamukbank'ta
Milyonerlik Hesabı açtırsın.

Paranız yıldan yıla büyüsün,
milyona ulaşsın.

Bir düşünün:
1.000.000 liraya
kaç bisiklet alınır...

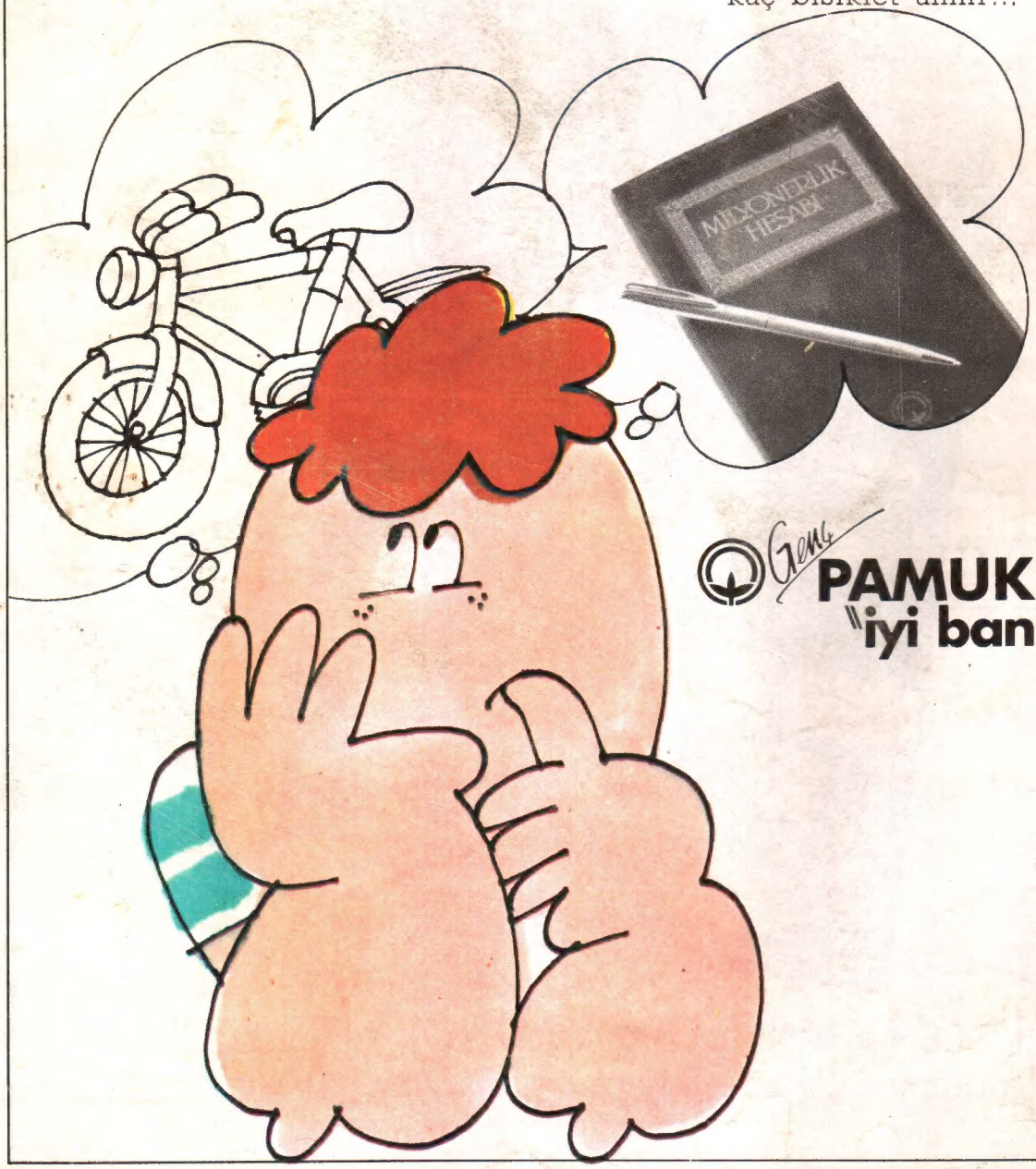

PAMUKBANK
"iyi bankadır"